

DUBBELPUNT

België - Belgique
P.B.
8000 Brugge
4/121
AFGIFTEKANTOOR BRUGGE

TIJDSCHRIFT VAN EN VOOR CHIROLEIDING - VERSCHIJNT MAANDELIJKS, NIET IN JULI EN AUGUSTUS
nummer 8 - april 2003 - een uitgave van Chirojeugd-Vlaanderen vzw - V.U. Andy Demeulenaere

SPEELRUIMTE

EXTRA LARGE

... de foto's op p.14

DE RIBBELFOON

... en de Ma Mazzelfoon op p.16

Dubbelpunt verschijnt maandelijks, maar niet in juli en augustus. Een jaarabonnement kost € 10,50 en kan aangevraagd worden bij Chirojeugd Vlaanderen, Kipdorp 30, 2000 Antwerpen. Tel (03)231 07 95 - Fax (03)232 51 62
E-mail: dubbelpunt@chiro.be
Redactieadres: Mira Van Olmen, Kipdorp 30, 2000 Antwerpen
Eindredactie: Andy Demeulenaere
Redactie: Kevin Breyne, Erik Verstraelen, Ellen Wauters, Tine Wouters, Katrijn Geldof, Kate Crauwels, Klaartje Van Loy en Maarten Schenk.
Taalnazicht: Bart Boone
Foto's: archief, plaatselijke groepen
Tekeningen: Duppe
Vormgeving: Jan Van Bostraeten
Drukkerij: Vanden Broele, Brugge
 Dubbelpunt wordt gedrukt op chloorvrij gebleekt papier
Giften: giften aan Chirojeugd-Vlaanderen vzw kunnen gestort worden op rekeningnummer 000-0150728-87.

Nog niet zolang geleden kreeg ik het bericht dat mijn vroegere chirogroep uit haar lokalen moest. Of hoe een hele speelruimte opeens in het niets kan verdwijnen.

De oplossing was gelukkig vrij eenvoudig, door een verhuis naar het heem van de jongens. Ik hoop dat ook daar iedereen nog genoeg plaats krijgt en mag houden om zijn en haar ding te doen. En dit is geen alleenstaand geval. De strijd om ruimte wordt hevig gevoerd: bossen moeten vallen voor wegen, huizen maken plaats voor grootschalige industriegebieden, chirogroepen verhuizen omdat ze in een groene zone zitten, en lokalen en pleinen moeten gedeeld worden met een heleboel andere verenigingen. Waarschijnlijk zorgde dit mee voor de grote respons op onze enquête over speelruimte: ieder van ons komt op de één of andere manier wel in contact met de gevolgen van een gebrek aan ruimtelijke ordening in ons landje.

Daarbij komt ook dat veel chirogroepen in gebouwen zitten die niet van hen zijn. Je kan natuurlijk niet verwachten dat iedere groep zelf lokalen heeft, maar het maakt wel dat we soms overgeleverd

zijn aan de goede wil van een gemeentebestuur, een beheerraad of zelfs van de levensduur van de parochiepriester! Dit vraagt zeker de nodige aandacht.

Gelukkig kwamen er ook positieve klanken kwamen uit de rondvraag: heel wat groepen verbouwen of bouwen aan eigen lokalen en kunnen op die manier hun toekomst veilig stellen. De meerderheid is tevreden over de speelruimte die ze hebben, zelfs al is die niet altijd zeker of wat verder weg. Ook speelbossen en andere 'recreatieve' terreinen krijgen stilaan meer vorm.

Speelruimte: er is heel wat rond te doen. Een Krakmoment, bijvoorbeeld!

Klaartje

DOSSIER SPEELRUIMTE

Ruim, ruimer, ruimte	3
Speelruimterondvraag	4
Speeltuinveiligheid	6
De speeltuinambtenaar	7
Aan de slag!	10
Panel	11
Ingekaderd	13
Extra Large: het krakmoment	14
Ribbel- en ma mazzelfoon	16

Afdelingen

Speelclub	18
Rakwi	20
Tito	22
Keti	24
Aspi	26
Jaarthemaverhaal	28
Internationaal	30
Groot Onderhoud	32
Speelgroetmuseum	33
Chiro-info	34
Gesprokkeld	36
Vorming	38

ruim, ruimer, ruimte.

Om goed te kunnen spelen, is er ruimte nodig.

Je geeft kinderen en jongeren de ruimte om te ontdekken, te leren, te spelen. Het gaat om tijd, veiligheid en vrijheid ... en ook om fysieke ruimte (of was dit dan toch vanzelfsprekend?).

Dubbelpunt ging op zoek naar de Chiro-speelruimte in Vlaanderen. Jaja, we slaan je zo meteen om de oren met de resultaten van onze enquête.

Maar niet alleen Dubbelpunt houdt zich vandaag de dag bezig met die speelruimte.

► De overheid legt ons via een Koninklijk Besluit allerlei normen op in verband met de veiligheid van speeltoestellen. Staat er op jullie terrein een speeltoestel? Dan lees je dit zeker beter na, want deze zomer zit de speel-

tuinambtenaar misschien ook op jullie schommel.

- Veilig? Oké! Maar is het wel gezellig? We haalden wat tips bij de Vlaamse Dienst Speelpleinwerk over hoe je je terrein spelvriendelijker kunt inrichten.
- Je hebt nog niets om in te richten? Locomotief helpt je op weg bij het bouwen of verbouwen van jeugdlokalen. Dan geeft het panel nog hun visie over hoe de ideale speelruimte eruitziet, vertelt de groep in het kader hoe ze omgaan met een brand ... het blijft maar komen. Je zou er als het betere jeugdboek: "Geef me de ruimte!" van gaan roepen (ook al zijn we toch niet meteen van plan om een zigeunerbestaan in Frankrijk op te gaan bouwen).

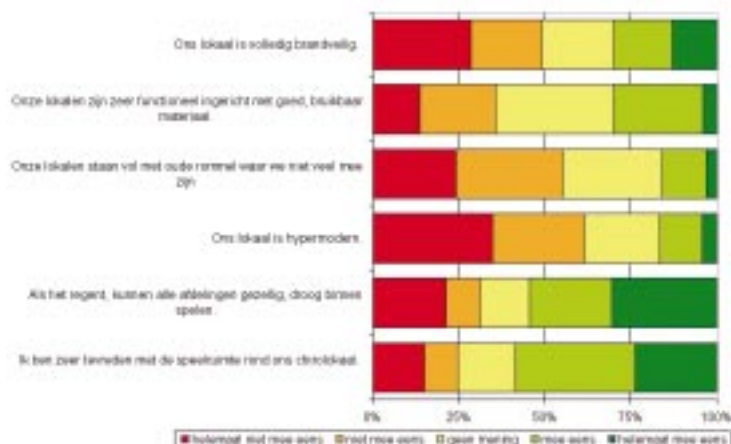
Chiro's grote speelruimterondvraag

In december lanceerden we een enquête rond speelruimte op de nationale webstek (www.chiro.be). Niet minder dan 358 groepen namen even de tijd om ze in te vullen, soms ook meer mensen uit één groep. Dat is een respons van bijna een derde van de groepen, wat in enquêteland een zeer uitzonderlijk resultaat is. Bedankt allemaal!

JE EIGEN HEEM

Hoe ervaart leiding haar eigen lokalen (zie ook grafiek1)? Meer dan 50% is matig tot zeer tevreden over het lokaal en kan droog binnen spelen als het buiten regent. Positief nieuws, dus. Een dikke 60% gaat niet akkoord met de stelling dat hun lokaal hypermodern is, maar aan de andere kant staat het ook weer niet vol oude rommel (55%).

De meningen zijn een beetje verdeeld over hoe functioneel en goed de lokalen zijn ingericht. 34% heeft niet echt een mening hierover, en ook overtuigende ja's of nee's ontbreken. Ten slotte is volgens jullie slechts 50% van de lokalen echt brandveilig, en maar 30% is overtuigd dat het brandgevaar in hun heem klein is. Toch maar eens voorzichtig polsen bij de brandweer? Vaak kan je met een paar eenvoudige dingen je lokaal al een pak brandveiliger maken (het voorzien van een vluchtweg, bijvoorbeeld). Hou in ieder geval die lucifers ver buiten het bereik van je leden!

GRAFIEK1

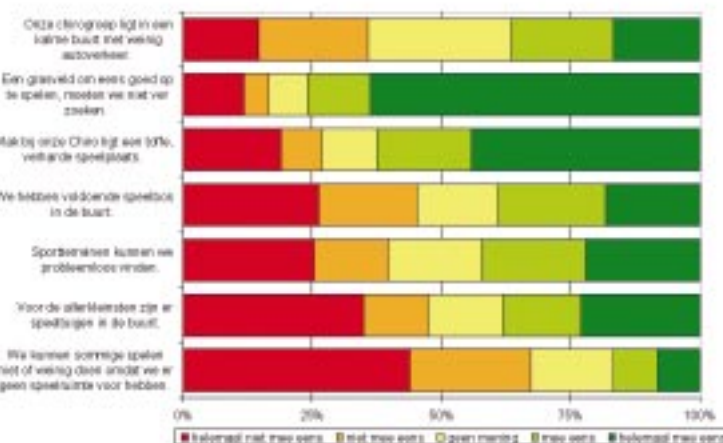
0 TOT 50 000 METER VERDER ...

Als we dan kijken welke speelruimte te vinden is rond je lokalen, komen we tot volgende antwoorden (zie grafiek2).

Het is duidelijk te zien welke andere terreinen je kan benutten in de buurt van je heem: grasvelden en pleinen zijn in respectievelijk 76% en 63% van de antwoorden dichtbij. Bij het zoeken naar speelbos, sportterreinen en speeltuigen verloopt het al iets minder vlot: 40 à 45% van de groepen die reageerden, hebben moeite met het vinden van deze speelruimten.

Grasvelden en verharde pleinen liggen respectievelijk gemiddeld op 160 en 210 m. De maximum ingevulde afstand voor deze twee zijn 3 en 4 km, wat toch al een eindje stappen is. Voor een speelbos moet gemiddeld 1,5 km gewandeld worden, het verste speelbos uit onze enquête ligt op 25 km. Voor speeltuigen is het gemiddeld iets minder ver gaan: 1 km, maar hier is het

maximum 50 km. Niet direct een leuke afstand om met je speelclubbers te gaan wandelen ... Anderzijds belemmert de afstand de

GRAFIEK 2

creativiteit niet: bijna 75% vindt niet dat hun gebrek aan speelruimte bepaalde activiteiten niet toelaat. Bij de spelen die 'gemist' worden, vinden we bosspelen (bijna 50%), spelen

waarbij je een grote open vlakte nodig hebt (gras of plein; bijna 30%), ruimte voor spelen binnen - vooral met een grotere groep - (bijna 20%) en een enkeling zou ook graag een stadspel willen spelen.

WHO'S THE BOSS?

De chirogroep is zelf niet vaak eigenaar van het lokaal (21%). Het merendeel van de lokalen is eigendom van een 'kerkelijke' macht (43%). 26% is in handen van een openbaar bestuur (stad of gemeente) en bij 8% is er sprake van een gedeelde eigendom, waarbij de gebouwen meestal van de plaatselijke chirogroep zijn, maar de grond van de parochie of de gemeente of stad. 2% van de antwoorders wist hierop geen antwoord te verzinnen. Niet echt handig, wel?

Als het dan gaat over wie de lokalen proper houdt en kleine herstellingen doet, is het meestal de groep zelf (60%). Verder is het beheer gelijk verdeeld over parochie, gemeente of in samenspraak met één van beide. Als iemand anders dan de chirogroep voor het beheer instaat, valt het op dat dit vaak moeizaam verloopt. Altijd maar wachten op herstellingen, tegenwerking ervaren: blijkbaar is dit nog geen prioriteit voor bepaalde ste-

den en gemeenten. Het delen van lokalen met andere (jeugd)verenigingen levert ook de nodige wrevel op.

WELKE GROEPEN DEDEN ZOAL HUN ZEGJE?

Altijd leuk om te weten wie reageert op een enquête. 33% van de reacties kwam van een gemengde chirogroep, 30% van een meisjesgroep en 21% van een jongensgroep. Uit de overige 14% was dit moeilijk op te maken. De verbonden Limburg en Kempen hangen aan het staartje qua reacties. Ongeveer 25% van hun groepen reageerde, wat natuurlijk nog altijd zeer veel is! Dan volgen Brussel en West-Vlaanderen met rond de 33% antwoorden. Uit Oost-Vlaanderen (Reinaert, Roeland en Heuvelland) reageerden 42% van de groepen en meer dan de helft van de Antwerpse groepen vulde de enquête in.

OPVALLEND!

Een reden om de enquête in te vullen was bij sommigen blijkbaar dat het een brandend actueel onderwerp was. Zo reageerde Chiro Reynaert-Kadolleke uit Hoeilaart wel 9 keer met veel consternatie, dat ze al 5 jaar op lokalen wachten en de indruk krijgen dat de gemeente deze groep helemaal

in de kou laat staan. Chirogroepen met (ver)bouwplannen of gestarte werken zagen zeker ook het nut van de enquête. Alleen jammer dat veel steden en gemeenten niet altijd het nut zien van hun plannen... Bij andere chirogroepen die meerdere antwoorden stuurden, viel soms op dat de meningen onderling vrij verdeeld waren over de speelruimte-mogelijkheden. Stof voor een LK? Het zijn ook niet altijd negatieve klanken: heel wat groepen zijn zich bewust van hun fantastische lokalen en prachtige voorzieningen en komen daar ook rond voor uit. Optimisten ook: glas, drollen en vuiligheid op de terreinen, maar toch is het geweldig spelen.

Al bij al kunnen we besluiten dat de verscheidenheid groot is: sommige groepen hebben een koninkrijkje op zich, andere zijn compleet dakloos! Hoe dan ook bestaat een grote vraag naar meer en betere voorzieningen en dit zowel aan als rond de lokalen. Enkele groepen hebben via het jeugdwerkbeleidsplan en het jeugdruimteplan in hun stad of gemeente mogelijkheden gevonden voor nieuwe lokalen of geld om de oude te verbeteren. Maar niet voor iedereen zijn centjes weggelegd...

Speeltuinviligheid, topprioriteit na Staatsveiligheid

Het moest er weer van komen, de Koning heeft een besluit genomen. Vanaf nu mag je alleen nog maar spelen in de speeltuin, als je het veilig doet. Natuurlijk dacht onze vorst diep na over deze beslissing. Hij riep de beste speeltuinambtenaren van het paleis samen. Ze trokken als undercover-agenten van speeltuin naar speelplein, over zand, rubberen tegels en gras, en raakten verstrengeld in touwen, kettingen en veerfi-quurtjes.

Het Koninklijk Besluit geeft de uitbater, de rechtstreekse aanbieder van het speelplein, de verantwoordelijkheid voor de veiligheid. Zelfs als er nog maar één speeltoestel staat, moet die eigenaar al rekening houden met enkele verplichtingen:

- ▶ **veilig speelterrein:** voldoende ruimte rond de speeltoestellen, geschikte ondergrond en 'vallen' voorkomen;
- ▶ **veilige speeltoestellen;**
- ▶ **regelmatig onderhoud;**
- ▶ een **uithangbord** met naam en adres van de uitbater.

Vind je op een speelplein allesbehalve veilige speeltoestellen, dan kun je klacht indienen bij de uitbater.

Als die er niet wil op reageren, stap je best naar het Ministerie van Economische Zaken. Zij sturen dan hun Speelterreinpolitie. Als iemand ze ooit tegenkomt op de glijbaan of wipplank, laat het mij weten, ik stel er mij wat bij voor.

Laat je ook niet afschrikken door een uithangbord van de uitbater: 'Niet verantwoordelijk voor gebeurlijke ongevallen.' Dat slaat nergens op. Een uitbater is altijd verantwoordelijk. Maar... leve de kleine lettertjes: hij/zij is niet verantwoordelijk voor het gedrag van de kinderen en hun begeleiding. Naar aloude Vlaamsche gewoonte staat er trouwens een fout op dat bord: 'gebuurlijke' is een purisme (zoiets als 'sleurhut' zeggen tegen een caravan), en wordt dus beter vervangen door 'eventuele'.

Na uitgebreid onderzoek kwamen de koning en zijn ambtenaren tot enkele specifieke veiligheidsnormen voor de levensgevaarlijke glijbaan, het beenbrekende klimtoestel en de bultenveroorzakende schommel. Tachtig procent van de ongevallen op speelterreinen gebeurt op deze drie speeltoestellen. Uit het juryverslag:

- ▶ **Verkozen tot beste glijbaan:** de glijbaan geplaatst onder de takken van een boom, om het achterste niet te verbranden op de hete ondergrond,

en waar je zacht landt op rubberen tegels.

- ▶ **Verkozen tot beste klimtoestel:** eentje met een balustrade waar net geen kinderhoofd tussenpast (max. 9 cm), om net niet te lang in de speeltuin te moeten blijven. Geen versleten of aangeroeste touwen en kettingen, om niet sneller dan gepland terug beneden te liggen.
- ▶ **Verkozen tot beste schommel:** een rubberen schommelzitje om het hoofd niet tegen te botsen, nadat je al van de schommel viel. Natuurlijk ook hier als ondergrond rubberen tegels, zodat je niet meer weet wat eerst tegen jou botste: het schommelzitje of de grond.

De koning – of misschien waren het zijn speeltuinambtenaren? – is blijkbaar ook praktisch ingesteld. Hij stelde een stappenplan op voor het onderhoud van de speeltuin. Dagelijks moet de uitbater het terrein en de toestellen controleren. Rondzwervend vuil, putten en vandalisme kunnen zo snel opgemerkt en opgelost worden. Maandelijks smeert die de toestellen en vult hij/zij de ondergrond aan. Elk jaar mag de uitbater ook eens denken aan een laagje verf of vervanging van afgesleten onderdelen. Als je als gebruiker opmerkt dat het opgestelde stappenplan van de koning geen effect heeft, klop je best aan bij het Ministerie van Economische Zaken.

Ooit ontdekte ik in "Man bijt hond" de job van mijn leven: speeltuinambtenaar! Zeg nu eens eerlijk: glijbanen testen, over loopbruggen lopen, schommels op de proef stellen en tussendoor met dunne ijzeren staafjes eens kijken of er geen kindervingertjes klem kunnen geraken tussen de wiplank ... Kortom, je dagen slijten op de Vlaamse speeltuinen, wat heeft een chiromens nog meer nodig?

Jan Deconinck, één van de enige echte Vlaamse 'speeltuinambtenaren' gaf ons tekst en uitleg over zijn job en legde ons vooral haarfijn uit hoe je als jeugdbeweging kan zorgen voor een veilig spelterrein.

Een speeltuinambtenaar aan het woord

DP: Sinds enkele jaren bestaat er dus een Koninklijk Besluit (KB) met betrekking tot spelterreinen. Wat hebben wij, als jeugdbewegingsmensen, daarmee te maken?

Jan Deconinck: In het KB worden uitbaters van een spelterrein ertoe verplicht te zorgen dat hun spelterrein veilig is. Als je als chirogroep zelf eigenaar bent van een spelterrein, moet je dus in ieder geval zelf de veiligheid garanderen. In veel gevallen mogen jeugdverenigingen echter terreinen gebruiken van de parochie of de stad. Toen ik als speeltuinambtenaar naar jeugdbewegingsterreinen trok, viel me vaak op dat er heel wat onduidelijkheid bestaat over wie dan verantwoordelijk is. In dat geval is het heel belangrijk dat er duidelijke afspraken gemaakt worden over wie nu precies de uitbater is, zodat die zijn of haar verantwoordelijkheid kan opnemen om het spelterrein veilig te maken en te houden.

DP: Wat is eigenlijk een spelterrein?

Jan Deconinck: Uiteraard kan je ook op een grasveld geweldig spelen, maar in het KB verstaat men onder een spelterrein een plaats waar minstens één toestel aanwezig is dat door kinderen en jongeren gebruikt wordt om te spelen en dat door de eigen menselijke energie wordt aangedreven. Concreet zijn dit: schommels, wiplanken, glijbanen, draaimolens, ... Soms worden er tijdens een activiteit onder toezicht al spelend speeltoestellen gemaakt of gesjord, die dan geduren-

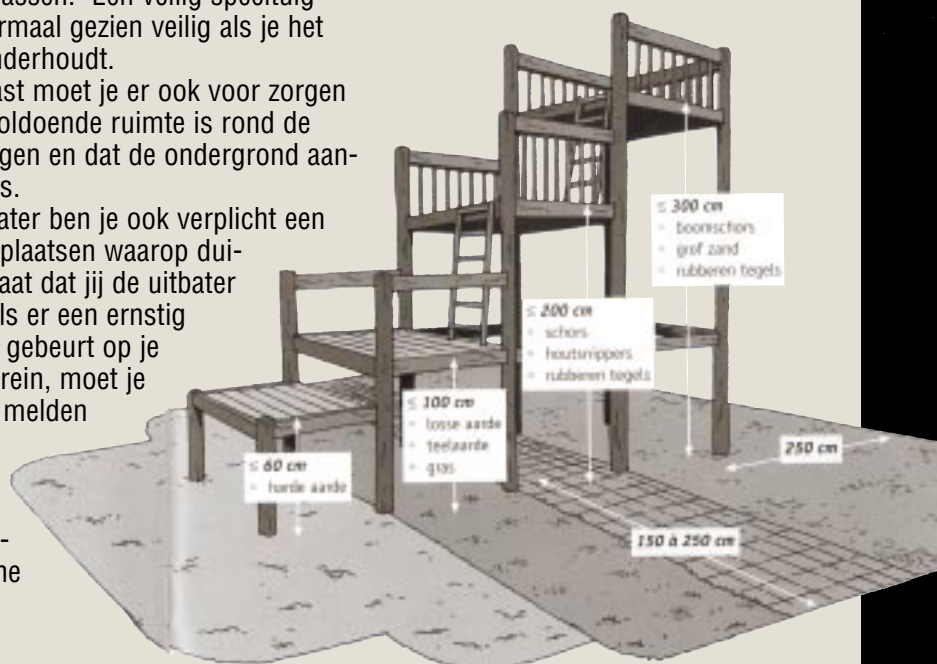
de een tijdje blijven staan. Als deze na een tijd worden afgebroken, vallen ze niet onder het KB, maar als ze toch een eerder permanent karakter krijgen, moeten ook deze speeltoestellen aan de veiligheidsnormen aangepast worden.

DP: Wat zijn je verplichtingen als uitbater van een spelterrein?

Jan Deconinck: In de eerste plaats moet je zorgen voor een veilig spelterrein. Als je nieuwe speeltoestellen aankoopt, zijn ze in principe veilig, maar speeltoestellen die al lang op je terrein staan, laat je best toch eens controleren door een derde, of door zelf je speeltoestel aan de veiligheidsnormen te onderwerpen en het zo nodig aan te passen. Een veilig speeltoestel blijft normaal gezien veilig als je het goed onderhoudt. Daarnaast moet je er ook voor zorgen dat er voldoende ruimte is rond de speeltoestellen en dat de ondergrond aangepast is. Als uitbater ben je ook verplicht een bord te plaatsen waarop duidelijk staat dat jij de uitbater bent. Als er een ernstig ongeval gebeurt op je spelterrein, moet je dat ook melden bij het Ministerie van Economische Zaken.

Vallen en botsen zijn de meest voorkomende ongevallen op spelterreinen: respectievelijk 71 en 21%. Vallen hoort bij het spelen, dat wel, maar het is belangrijk dat kinderen zich bij het vallen zo weinig mogelijk kwetsen.

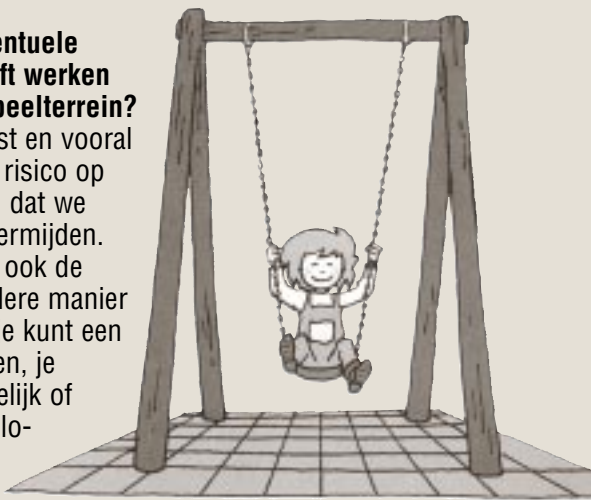
DP: Wat zijn de eventuele gevolgen als je blijft werken met een onveilig speelterrein?

Jan Deconinck: Eerst en vooral loop je dan erg veel risico op een ernstig ongeval, dat we veel liever zouden vermijden. Los daarvan loop je ook de kans om op een andere manier gestraft te worden: je kunt een waarschuwing krijgen, je speelterrein kan tijdelijk of zelfs permanent gesloten worden, en als we te maken hebben met iemand die moedwillig een onveilig speelterrein blijft aanbieden, kan het zelfs een zaak voor het parket worden.

Daarnaast staan er ook zware geldboetes op onveilige speelterreinen, van € 5000 tot zelfs € 200 000. Met de laatste twee sancties heb ik echter nog nooit te maken gehad. We willen eerst en vooral proberen samen met de uitbaters ervoor te zorgen dat het speelterrein snel in orde is, en meestal lukt dat ook.

DP: Het beroep van speeltuinambtenaar spreekt eigenlijk wel tot de verbeelding. Geld verdienen door speeltuinen te testen, het lijkt me een even geweldige job als de kwaliteit van de koekjes in de koekjesfabriek controleren...

Jan Deconinck: Ik doe mijn werk graag, maar ik wil er toch even bij vermelden dat ik meer moet doen dan schommelen en op klimtorens klimmen. En het spreekt voor zich dat we echt wel naar speelterreinen trekken om ze te controleren, niet om er te spelen. Maar om een schommel te testen, moet je hem natuurlijk ook eens gebruiken, en ik moet eerlijk toegeven dat ik ooit wel al eens door een speeltoestel gevallen ben, terwijl ik het uittestte.

Schommel:

- ▶ ondergrond: zand, boomschors, grind, rubberen tegels;
- ▶ staat voldoende stabiel;
- ▶ veel ruimte errond, afhankelijk van de lengte van de ketting en de hoogte van het zitje;
- ▶ maximum 2 zitjes per boog;
- ▶ de schommelstoeltjes zijn uit zacht materiaal (rubber).

Wiplank:

- ▶ ondergrond: gras kan nog net;
- ▶ schokdemping: rubberen autobanden op de grond;
- ▶ geen pletgevaar voor de voeten;
- ▶ het scharnierkneelpunt moet voldoende beveiligd en afgeschermd zijn.

Glijbaan:

- ▶ ondergrond: rubberen tegels, boomschors;
- ▶ instap en uiteinde zijn voldoende horizontaal;
- ▶ uiteinde is voldoende afgerond;
- ▶ geen plankglijbaan;
- ▶ niet naar de middagzon oriënteren;
- ▶ obstakelvrije ruimte voor uiteinde: minimum 2 m.

De brochure 'Speel op veilig' legt duidelijk uit hoe je je speelterrein veilig kan maken. Je kunt die bekijken op de site van recreabel (<http://www.recreabel.be/pdf/brochnl.pdf>) of bestellen bij het Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie (VIG). Het "Handboek Veiligheid van Speelterreinen" is een uitgebreide en praktische leidraad voor uitbaters van speelterreinen en kan je bekijken en bestellen op de site van het Ministerie van Economische Zaken.

- ▶ VIG, G. Schildknechtstraat 9, 1020 Brussel, tel. (02)422 49 49, fax (02)422 49 59, mia.vanlaeken@ig.be, www.vig.be.
- ▶ Ministerie van Economische Zaken, Koning Albert II-laan 16, 1000 Brussel, tel. (02)206 49 08, safety.prod@mineco.fgov.be, www.mineco.fgov.be.
- ▶ Recreabel, Meiselaan 97 A, 1020 Brussel, tel. (02)262 06 00, fax (02)262 04 02, recreabel@online.be, www.recreabel.be.

MET DANK AAN HET VLAAMS INSTITUUT VOOR GEZONDHEIDSPROMOTIE VOOR DE TEKENINGEN.

Een spelvriendelijk chiroplein?

Eigenlijk heb je weinig keuze. Je groep heeft ooit lokalen en een terrein gekregen of gekocht of je krijgt iets in bruikleen. Het feit is: je zit ermee. Sommigen hebben geluk en kunnen elke week samenkomen op een chiropleinjuweeltje. Anderen huizen allemaal samen in één lokaaltje en staan te drummen als ze allemaal eens een buitenspelletje willen spelen. Toch zijn we allemaal op zoek hoe we onze lokalen en terreinen met zo weinig mogelijk middelen (nog) aantrekkelijker kunnen maken voor onze spelende jongeren. We haalden de mosterd vooral uit een brochure van de VDS (Vlaamse Dienst Speelpleinwerk).

1. Plaats struikjes aan de rand van het terrein. Op die manier verhinder je dat kinderen zomaar op straat rennen en vermijd je een tussen-vier-muren-gevangenis-sfeertje. Je creëert bovendien uitstekende kampbouwhoekjes en verstopplaatsen.
2. Als je dan toch de baan op moet om te spelen, inder meer dan eens (via de jeugddienst of schepen van jeugd) bij het gemeentebestuur of de straat tijdens jullie activiteiten niet verkeersvrij gemaakt kan worden (de zogenaamde 'speelstraten'). Misschien wel niet elke week, maar één keer per maand. Zone 30 laten invoeren kan een alternatief zijn.
3. Als jullie terrein een kale indruk geeft, zorg dan voor wat materiaal waarmee de kinderen zich tijdens het vrij spel kunnen bezighouden. Denk eraan dat dit niet altijd spel materiaal hoeft te zijn, integendeel zelfs. Veiligheid blijft natuurlijk primeren.
4. Het is belangrijk ook aan jullie binnenruimte aandacht te schenken, want geef toe: het Belgische weer garandeert ons niet altijd een straalheldere chironamiddag. Belangrijk is welke functie jullie het lokaal geven. Die bepaalt namelijk grotendeels hoe het lokaal ingericht zal worden. In de Chiro proberen we meestal elke afdeling een eigen heem toe te wijzen. Voeg daar nog een materiaalkot en een leidingsheem aan toe en er blijft al niet veel plaats meer over om een apart knutsellokaal of een hevige-spelenruimte te creëren. Toch kan er nood zijn aan plaatsen of hoekjes met een vaste functie. We leggen je drie voorstellen voor:
 - a. Je creëert in elk afdelingsheem een zitplaats, een knutselhoekje, een spelhoekje, een poppenkasthoekje, ... De hoekjes zullen natuurlijk van afdeling tot afdeling verschillen. Grote doeken en wat spotjes kunnen wonderen doen.
 - b. Je stapt af van het idee "elke afdeling haar eigen heem" en geeft elk lokaal een eigen functie. Een binnenspeelruimte voor de jongsten, bijvoorbeeld, of een zitruimte met tafel- en gezelschapsspellen voor de ouderen. Denk eraan dat het kind zich

moet blijven thuisvoelen in de Chiro en vermijd dat een afdeling of een kleine groep één van de lokalen als hun territorium afbakt. Het is een tamelijk revolutionair voorstel, maar misschien het overwegen waard?

- c. Daarnaast kun je er ook voor opteren één of meerdere multifunctionele ruimtes te voorzien, die je bijvoorbeeld gemakkelijk kan verduisteren of in compartimenten verdelen of waar je gemakkelijk materiaal binnen en buiten kan brengen.

Ieder chiroterrein is anders. De voorgaande tips zullen dus voor een aantal groepen helemaal niet opgaan. We hebben geprobeerd ze tamelijk algemeen en toch concreet genoeg te houden, zodat zoveel mogelijk groepen er iets aan hebben.

De brochure 'Een steentje in de rug: infrastructuur voor het speelplein' kun je bestellen bij de VDS, Nieuwelaan 63, 1860 Meise, tel. (02)269 71 80, fax (02)269 78 72, vds@speelplein.net, www.speelplein.net.

KEVIN

Aan de slag?

Bouwen en verbouwen vraagt heel wat voorbereiding. Tussen het idee om wat aan een lokalenprobleem te doen en de daadwerkelijke uitvoering van de werken kruipt (te?) veel tijd. Een goede voorbereiding is dan ook belangrijk, vooral omdat er heel veel geld mee gemoeid is. Voor wie (ver)bouwplannen heeft, stellen we (de producten van) Locomotief voor, het samenwerkingsverband dat ijvert voor meer en beter jeugdlokalebeleid.

DE PUBLICATIES

In het 'HANDBOEK JEUGDLOKALEN' worden de vele aspecten van goede jeugdlokale belicht. Het biedt zowel achtergrondinformatie als meer technische weetjes. Het handboek is te koop in De Banier.

Locomotief ontwikkelde ook een aantal brochures rond jeugdlokale, die je gratis kunt bestellen op ons nationaal secretariaat (Chirojeugd Vlaanderen, Kipdorp 30, 2000 Antwerpen, tel. (03)231 07 95, fax (03)232 51 62, info@chiro.be) of downloaden op www.locomotief.be.

Het gaat om:

- ▶ 'DE GELDSLAGE', uw strijd voor bouwcenten;
- ▶ 'DE STEENWORP', suggesties voor bouwmaterialen;
- ▶ 'DE WATERPAS', een meetinstrument voor lokale van jeugd- en jongerenbewegingen;
- ▶ 'HET SPOOR', een leidraad voor het onderdeel jeugdlokale in gemeentelijk jeugdruimteplan;
- ▶ 'HET SEINHUISJE', tips en aanbevelingen voor meer en beter gemeentelijk jeugdlokalebeleid.

WWW.LOCOMOTIEF.BE

Locomotief heeft sinds kort een vernieuwde site. Via deze weg willen ze op een permanente manier meer informatie aanbieden over het jeugdwerkbeleid van de overheid,

informatie in verband met de verschillende 'huurovereenkomsten' die je zou kunnen aangaan, tips om geluidshinder tegen te gaan,...

Je vindt er ook de brochures on line. www.locomotief.be, zeker een bezoekje waard!

VORMINGSDAG OP 26 APRIL

Locomotief richt op zaterdag 26 april een vormingsmoment in in Knesselare (Oost-Vlaanderen).

De vorming vindt plaats in jeugdlokale Flabuit (Prinsengoeddreef 33, 9910 Knesselare) van 9u45 tot 13u. Tussen 10 en 12u kun je kiezen uit:

- ▶ Jeugdlokaal en kamphuis onder één dak (regelgeving voor jeugdverblijfplaatsen)
- ▶ Bouwconcept & -materialen (bij het bouwen dien je keuzes te maken)
- ▶ Er was eens ... (een selectie van waargebeurde bouwverhalen)
- ▶ Geluidsisolatie (geluidsoverlast beperken bij jeugdhuizen)

Tussen 12 en 13u worden je een afsluitend hapje en drankje aangeboden. Dan is er ook de gelegenheid

om na te praten met het specialistenpanel (juriste, architecte, deskundige jeugdtoerisme, gemeente-deskundige). Heb je vragen aan het panel, dan moet je die voor 20 april doorsturen naar Locomotief. (Hoe eerder je je vraag doorspeelt, hoe beter je geholpen kan worden!)

Deelname kost 5 euro (op voorhand). Inschrijven kan bij Locomotief. Meer informatie op www.locomotief.be.

Het secretariaat van Locomotief wordt opgenomen door het Steunpunt Jeugd, Arenbergstraat 1-D, 1000 Brussel, tel. (02)551 13 67, fax (02) 551 13 85, info@locomotief.be, www.locomotief.be.

Een jachtige rit door de Brusselse binnenstad, een grote poort met een klein deurtje en veel bellen, een louche type aan de overkant, ... er zijn leukere zaterdagavonden. Maar achter dat deurtje stond een prachtig stadsgebouw, met daarin een heel gastvrije chirobende! Op de Stadsprikkel van 14 tot 16 februari, in de Waterman (Brussel-Molenbeek), zaten we even aan tafel met Roeland Geys (De Vlinders – Rieme), Ellen Hendriks (Dolfijn – Antwerpen), Heidi Cools (Mariakerke – Oostende) en Shana Tielens (Runkst – Hasselt). Dubbelpunt stelde hen op deze minder evidente spellocatie enkele vragen over speelruimte.

DP: Wat is voor jullie de ideale speelruimte?

Heidi: Met speelclub en rakwi's is het belangrijk dat je veel buitenruimte hebt, waar de kinderen zich kunnen uitleven, terwijl je met de oudere ploegen meer in een kleine ruimte kan kruipen.

Roeland: Ik vind dat je vlakbij de Chiro iets moet hebben. Het is toch gemakkelijker als je maar gewoon je deur moet opendoen, in plaats van nog 5 of 10 minuten te wandelen. Een basis is een grote open speelruimte, liefst op gras. Als je meer gaat eisen, denk ik aan wat bomen en struiken en toffe plekjes waar je je kan verstoppen.

Shana: Het is belangrijk om veel ruimte te hebben. Het ideale is een omgeving waar je kan spelen op gras of een verhard terrein, en nog idealer met bossen. Hoe meer plaatsen en mogelijkheden, hoe creatiever je kan zijn. Als je enkel je lokaal hebt, en daarbuiten geen speelruimte, is je creativiteit begrensd.

Roeland: Ook van belang is dat het een veilige speelruimte is. Dat je veld bespeelbaar is en geen modderpoel of keihard, maar ook dat er geen glas ligt, onzure types rondlopen, gevaarlijke honden zijn of hondenpoep.

DP: Kan de stad een ideale speelruimte zijn?

Shana: In onze groep spelen we veel stadsspelletjes. Je hebt er mogelijkheden voor doe-opdrachtjes, er lopen altijd mensen om in te schakelen of te ondervragen. Bij winkels en monumenten is veel inspiratie te vinden. Dat de mensen je zien lopen is leuk voor de leden: 'waw, met de Chiro in de stad!' Bij een spel op de grote markt, zijn we nog enthousiaster. Als begeleiding moet je wel extra aandachtig zijn in de stad. Binnen je lokalen ben je op vertrouwd terrein, op straat is het gevaarlijker. Soms kom je lastige mensen

tegen. Met de hele chirobende neem je plaats in en dan zijn er mensen die durven duwen en lastig doen. Maar onze ervaringen met spelen in de stad zijn vooral positief.

Roeland: Het is wel leuk om eens in de stad te spelen, maar altijd zou ik niet zien zitten. Ik heb er weinig ervaring mee, omdat ik van het platteland kom. Het is er natuurlijk wel veel interessanter om een tocht te doen. Maar doordat er weinig open ruimte voor handen is, zijn er ook minder plaatsen voor gewone pleinspelen of wildere spelletjes.

Heidi: Laatst deden we een vredeseilandenspel in de stad en daar kregen we veel toffe reacties op. De mensen komen dan volop vragen wat we daar doen en waar we mee bezig zijn.

DP: Hebben jullie al eens op heel uitzonderlijke plaatsen gespeeld?

Roeland: We hebben een keer een wc-fuif gegeven met 9 aspiranten: gewoon in één van de kotjes, vieruurtje, muziek en spots mee en shaken! We hebben ook ooit een Gotcha in een parkeergarage beslecht.

Ellen: Op dit moment wordt er een groot Gotcha-spel gespeeld met een hoop chirogroepen uit het Anwerpse. Alles bijeen is dat een heel groot terrein 'waarop' wordt gespeeld.

Shana: Bij de jongenschiro haalden ze ooit de container van het spel-

materiaal leeg en dan was het daarin fuif, heel tof.

DP: Zijn er plaatsen die je ooit eens wil uitproberen voor spel?

Shana: Een ballenbad!

Roeland: Een hele grote ruimte als een verlaten kerkhof, het Sportpaleis of het ruim van een schip. Elke plaats waar je anders niet kan komen, is wel interessant.

Heidi: Of een kasteel...

DP: Wat komen jullie nog tekort in de buurt van jullie groep om ideaal te spelen?

Roeland: We hebben geen eigen terrein. We mogen in de buurt wel wat plaatsen gebruiken, maar een eigen terrein is hét van hét.

Ellen: Een grote speelruimte op gras of steen, liefst vlakbij. Of een park... In de buurt zou binnenkort een groot sportcentrum openen, waar wij ook kunnen spelen.

Heidi: Wij hebben echt wel luxe: op 5 minuten van strand en duinen en overal pleintjes. Wij hebben vooral nood aan een grote ruimte voor als het regent.

Shana: Wij mogen ook niet klagen; er is een grasveld voor het heem en ook een verhard voetbal- en basketbalveld. Achter de Chiro ligt een speeltuintje met wat struikjes en een heuvel. Wat wij nog nodig hebben, is een groot centraal lokaal waar iedereen in kan.

Bedankt voor het boeiende gesprek!

KLAARTJE VAN LOY

Onbespeelbaar?

- “Goed, dan zijn we op het volgende puntje van de agenda gekomen. Stefan, ik geloof dat jij het had aangekaart, leg jij het probleem maar even uit aan de rest van de leidingsploeg...”
- “Bedankt. Zoals jullie allemaal wel weten, is er een lek in het dak van mijn afdelingslokaal. Daarom ben ik deze week eens op het dak geklommen met mijn broer. Hij kent het één en ander van gebouwen, daken en onderhoud, zoals jullie misschien al wisten. Hij zag dadelijk dat het dak er slecht aan toe is: de hele dakbedekking is compleet versleten. En de dakgoten en regenpijpen zijn er al niet veel beter aan toe: overal mos en verstoppingen. Kan moeilijk anders: we hebben zeker acht voetballen en een paar beschimmelde tennisballen terug naar beneden gegooid.”
- “Dus daar zijn die ballen naartoe!”
- “Dat verklaart die vochtplekken in mijn lokaal dan ook, zeker?”
- “En die plassen aan de deur van het mijne!”
- “Wacht, er is nog meer: toen we toch op het dak zaten, heeft mijn broer meteen eens naar de schouwen gekeken, en daarna maar ineens naar alle verwarmingskachels. Levensgevaarlijk, zei hij: overal roest, buizen die in geen jaren schoongemaakt zijn, slechte verluchting, en bovendien verschrikkelijk veel warmteverlies door onvoldoende isolatiemateriaal. En het weinige dat er is, is dan nog aangevreten door ongedierte en weersomstandigheden ...”
- “Dus daarom is het altijd zo koud!”
- “En daarom betalen we altijd zoveel voor de verwarming!”
- “En dat ongedierte verklaart meteen de verdwijningen uit de snoepkast!”
- “Pas op, dat ongedierte beperkt zich niet enkel tot de lokalen: volgens mijn broer hebben we zeker een paar mollen onder ons spelterrein zitten. Enfin, toch onder de stukken waar niet te veel stenen en glasscherven in de grond zitten: er moeten ooit een paar containers bouwafval gedumpt zijn, voordat het een chiroterrein werd. In ieder geval, gelukkig dat we nog dat park in de buurt hebben, zei hij.”
- “Je hebt toen toch niet te hard gelachen, hoop ik?”
- “Nee, ik heb het hem laten zien: overal afsluitingen, bloemperkjes, dicht struikgewas en vijvers: nergens een deftig stukje vrij waar je met meer dan drie personen een spel kan spelen. Jammer eigenlijk...”
- “Ja, het is waar: in zulke lokalen en op zo’n terrein, daar valt toch niet te spelen!”
- “En de gemeente moet eens iets aan doen aan dat park...”
- “En de parochie moet ons lokaal eens dringend meer onderhouden!”
- “Of we zouden toch minstens subsidies moeten krijgen ...”
- “Het is allemaal de schuld van de politiek, zeg ik!”
- “Genoeg daarover, we zullen dat later nog wel eens in detail bespreken. Nu eerst het volgende punt op de agenda. Els?”
- “De kas is weer bijna leeg, na het voorbije leidingsweekend. We hebben dus dringend geld nodig voor onze komende activiteiten. Vinden jullie ook niet dat het hoog tijd is dat we de huurprijs eens optrekken van onze lokalen? Vergeleken met chirogroepen in de buurt vragen we echt veel te weinig voor wat we te bieden hebben!”
- “Niemand tegen? Goedgekeurd!”

MAARTEN SCHENK

Chiro Nellekijn uit het West-Vlaamse Dentergem werd een hele tijd geleden nieuwe lokalen beloofd door het gemeentebestuur. Maar, zoals het dikwijls loopt met zulke zaken, liepen die werken enorm veel vertraging op, zodat de Chiro het een tijdje zonder eigen lokalen moest stellen. Gelukkig werden er verschillende tijdelijke locaties gevonden. Toen sloeg het noodlot echter toe ...

Materiaalheem AFGEBRAND

Leen De Keukeleire (groepsleidster, samen met Evelien Vandewalle): "In april 2002 moesten we weg uit onze oude lokalen, maar we konden nog niet in onze nieuwe lokalen terecht. Gelukkig konden we al ons materiaal kwijt op andere locaties. Ons spelen knutselmateriaal kon samen met ons gereedschap in een grote zaal terecht. Het meubilair stond bij een boer opgeslagen en het keukenmateriaal en onze tenten konden we nog ergens anders kwijt. We konden pas half november starten met onze werking in de lokalen van de oud-Chiro van Markegem."

Joke Vandemaele: "Vrijdagnacht van 22 op 23 november is ons materiaal-kot volledig uitgebrand. We waren er op vrijdag nog in geweest omdat we op zaterdag onze jaarlijkse fuif hadden."

Leen: "We hebben alles nog twee keer gecontroleerd en hebben niets gezien. De brandweer vertelde ons echter dat een klein vonkje voldoende geweest kan zijn. Het gebouw bestond dan ook voornamelijk uit hout."

Joke: "Het is raar om te zien, enkel nog vier muren. Van ons jarenlange verzamelen aan materiaal en spelletjes is niets meer te vinden. De eerste weken hebben we activiteiten gegeven zonder materiaal. In het

begin is dat creatief zijn en wordt er voor alles wel een oplossing gevonden, maar een basis aan materiaal blijkt echt wel noodzakelijk."

Leen: "We hebben dan wat materiaal gekocht en in februari hebben we vier weken op rij een inzamelactie gedaan. Dat konden we wel een succes noemen. Mensen kwamen met pennenzakken vol schrijfgerief, wc-rolletjes, spelmateriaal, ... We missen nu nog wat speciaal knutselmateriaal van De Banier, maar dat kopen we waarschijnlijk aan als we op kamp vertrekken. We hebben ook spaarvarkentjes in de plaatselijke winkels gezet, maar daar kwam niet zoveel respons op. De mensen zijn niet zo vrijgevig, hé! (*lacht*) Het bestuur van het jeugdcafé, waar enkele oud-leidingsmensen bij zijn, heeft ook zijn steentje bijgedragen door ons eens op zaterdagavond te laten openhouden. De opbrengst was dan ook voor ons. De brand was wel een zware klap voor onze groep, maar we zitten met een sterke leidingsploeg en we laten ons hoofd zeker niet hangen."

Alvast veel succes!

KEVIN

Willen jullie ook jullie speel-goedje bijdragen? Je kunt storten op het brandfondsrekeningnummer 979-9955720-33, of contacteer Leen De Keukeleire: (051)63 36 94.

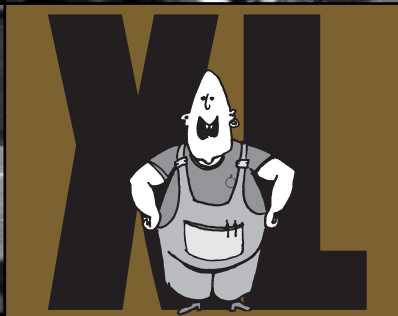

EXTRA LARGE • KRAKMO

OMENT • 16 MAART 2003

RIBBEL

Het is weer zover. Op 4 mei spelen alle speelclubbers, sloebers, mazzels, kapoenen, ribbels, ... ongeveer hetzelfde spel. Met als "top of the bill" een telefoonnummer met Ribbel of Ma Mazzel.

Beste Speelclubbers

Ik wou vandaag eens langskomen, maar bijna was ik vergeten dat ik deze zondag jarig ben. Tante Mirabella heeft een groot feest georganiseerd. Mijn tante kan prachtig zingen, en ze werkt in de opera als zangeres. Voor mijn verjaardag zal zij haar enige zangspreuk gebruiken om lekkere appels te veranderen in een reuzen-appelcake. Zij heeft deze spreuk gekregen van meesterkok Pomme de Terre. Ik denk dat hij een beetje verliefd is op mijn tante!

Speciaal voor mijn verjaardag wil ik deze spreuk met jullie delen. Hier zullen jullie me wel voor moeten verrassen door te laten zien dat jullie met appels (mijn lievelingsgerecht!) kunnen werken.

Veel succes!

Hou me op de hoogte en bel me tussen 14 en 17u op om me een gelukkige verjaardag te wensen. Dan krijgen jullie van mij die megaspreuk. Opgepast: deze spreuk werkt maar 1 keer!

ribbel

De speelclubbers hebben nog geen telefoonnummer van Ribbel. Dat kunnen ze verdienen door opdrachten goed uit te voeren. Ofwel krijgen/vinden de speelclubbers door proefjes te doen een puzzelstuk waarmee ze op het einde de puzzel kunnen maken waarop het telefoonnummer staat. Ze krijgen ook een appel bij het uitvoeren van elke proef. Op de appels staan stukjes van de spreuk, die ze in de juiste volgorde moeten leggen.

SUGGESTIES VOOR OPDRACHTJES MET APPELS:

- ▶ Een appeltocht: zoek de (kartonnen) appels
- ▶ Een appeltheater
- ▶ Een appelquiz met weetjes en doeopdrachten

ENKELE OPDRACHTEN, SPELEN, WEETJES, ...

- ▶ Er hangt een emmer in een boom waarin bv. 10 appels (tennisballen of papier-maché appels) in gegooid moeten worden.

foon

- ▶ De leid(st)er zit in een boom en laat een appel naar beneden vallen, speelclubber probeert hem op te vangen.
- ▶ Hindernissenparcours afleggen met een appel op het hoofd.
- ▶ Blind proeven van appeldrank en -gerechten en raden wat het is.
- ▶ Het steeltje van de appel zolang mogelijk aan de appel laten door het steeltje vast te houden en elke draai te tellen.
- ▶ Een zo hoog mogelijke toren maken met appels.
- ▶ Per ploeg een appel opeten in zo weinig mogelijk happen.
- ▶ Eén speelclubber is de appelkoning(in) en heeft een appel (alias groene ballon) aan een touw dat rond zijn of haar middel is gebonden. De anderen proberen een hap te doen in de appel (= de ballon)

Pol van het container

Pol neemt ons mee naar het containerpark. (De leiding is al flink in de weer geweest om het speelclublokaal om te toveren in een containerpark.) Pol overtuigt ons: wat we zien is geen rommel!

1 Eerst duiken we in gepaste kleren. Papieren en plastic zakken zien het daglicht en Pol springt 'in the spotlight' als presentator van een modeshow. Nu iedereen op en top in orde is, kan het spel beginnen!

2 Bij de eerste container vinden we grijze elektriciteitsbuizen. Met enkele papieren propjes maak je hier het ideale wapen van. Pol: "Hier in het containerpark zitten heel wat wilde katten en vieze, vuile ratten. Ze maken veel te veel rommel en ze stinken enorm. Met deze blaaspijp verjaag ik ze allemaal!" Gelukkig heeft onze Pol nog ergens lege wc-rolletjes liggen, zodat we dadelijk onze mikkunsten kunnen oefenen.

3 Aan de overkant staat de container met oud papier te blinken. Pol maakt in geen tijd van een oude krant een knuppel. Hij rolt de krant bij elkaar en met plakband zorgt hij voor wat stevigheid. Met deze knuppel kent hij een leuk spel. We maken een kring en 1 persoon gaat rond met de knuppel in de hand. Die persoon plaatst zich tussen 2 speelclubbers, met het gezicht naar één van die twee. Degene die aangekeken wordt, neemt de knuppel over en mag proberen de speelclubber achter de rug van de eerste te raken. Die kan ontsnappen door rond de cirkel te lopen (degene met de knuppel moet achtervolgen), en weer op de eigen plaats te gaan staan.

4 Onze Pol is een grote fan van speleologie. Zijn container is dé ideale oefenplek want speleologie kan niet iedereen. Die oefeningen in het hindernisparcours kan hij best gebruiken.

- ▶ Met opgevouwen dozen, grote buizen en oude lakens maak je donkere tunnels.
- ▶ Autobanden zijn ideaal om door-kruiptechnieken te oefenen.
- ▶ Verschillende ondergronden zorgen voor een extra moeilijkheid, zoals: (lucht)matrassen, plastic (voor een gladde ondergrond), PUschuim,...
- ▶ Fietsbanden vormen een ideaal web tussen bomen, waarbij je de behendigheid oefent.
- ▶ Evenwichtsgevoel train je op een volgende manier: Pol geeft aan elke speelclubber 3 bakstenen en enkel door op deze bakstenen te staan, moeten ze proberen aan de overkant te komen. Zonder hulp!

5 De PET-flessencontainer staat nog op ons te wachten. Iedereen vergeet dat je eerst de flessen van de dopjes moet scheiden. Daarom is dit voor Pol veel werk. Maar... hij bedacht hiervoor een leuke oplossing. Door de stop van de fles lichtjes los te draaien en een flinke stamp te geven op de fles, vliegt de stop richting de juiste containerbak. Het bespaart onze Pol veel werk.

6 Langs het containerpark loopt een gezellig beekje, maar helaas komen hier heel veel blikjes in terecht, maar ook hiervoor heeft Pol een oplossing.

Op minder drukke momenten vist Pol de blikjes uit de sloot. Hij zorgt ervoor dat alles op de juiste plaats terecht komt. Zijn magische vislijn is een grote tak met een visdraadje, waaraan een magneet bevestigd is.

7 Door de net opgeviste blikjes, krijgt onze Pol de danskriebels. Eén (tetra)brikje minder dan het aantal speelclubbers liggen verspreid. De muziek gaat aan en zodra deze stopt met spelen, trappen de speelclubbers elk 1 brikje plat. Spijtig genoeg is er natuurlijk 1 speelclubber die geen brikje heeft.

8 Onze Pol is ook een echte voetbalfan. Met blikjes voetbalt hij erop los. Hiervoor is zijn hulpje Joske de ideale ploegmaat. Terwijl Joske in de goal staat, probeert Pol 5 blikjes achter elkaar in de goal te trappen. Pols record is 3 op 5. Kunnen jouw speelclubbers beter? Er kan natuurlijk eerst geoefend worden tegen een muur waarbij bepaalde vakken meer punten waard zijn. Wie is de grootste voetbal-kampioen?

9 Pol heeft al een grote verzameling kroonkurken, die gooit hij nooit weg. Hij bewaart ze voor een speciale dag als deze.

merpark op bezoek.

Wanneer hij veel bezoek krijgt, maakt hij er muziekinstrumenten mee en bouwt een leuk feestje... SAMBA do Pol...

10

Als laatste rustpunt: het elektronisch afval; bergen afge-

dankte wasmachines, radio's, tv's liggen er verzameld. Fier laat Pol zijn televisie zien. (Je kan in het containerpark een oud kader van een tv-toestel vragen, door simpelweg het scherm er te laten uithalen.)

"Dit is veel beter dan die tv-program-

ma's van tegenwoordig," zegt Pol. Hij laat elke speelclubber achter het toestel plaatsnemen. Terwijl er een speelclubber in beeld is, vertelt die uitgebreid over de leuke spelnamidag.

FLIPPAMAAT

Ja, eventjes je woordenboek erbij halen om deze titel te snappen ... Niet gevonden? Lees dan gewoon nog even verder. Het gaat om een spelnamiddag die perfect aansluit bij het jaarthema, een namiddag vol van kosteloos materiaal. Of, hoe je actief bezig kunt zijn met kosteloos materiaal, zonder te hoeven knutselen.

SPELVERDELING

Verdeel je rakwi's in een drietal ploegjes. Een aantal dingen hangen hieraan vast, zoals het aantal voorwerpen, ballen, fietsbanden, kleuren, ... Als je dus meer of minder ploegjes hebt, moet je die dingen ook aanpassen. Het spel bestaat uit drie fasen.

MATERIAAL

- ▶ materiaal om een kamp af te bakken
- ▶ kroonkurken
- ▶ opdrachten of quizvragen en toebehoren
- ▶ 3 x 3 dezelfde voorwerpen
- ▶ 3 ballen
- ▶ 1 flippo
- ▶ trekbommetjes
- ▶ kosteloos materiaal
- ▶ 3 kleuren verf of alcoholstift

- ▶ fluitje
- ▶ 3 fietsbanden
- ▶ kaartjes met de volgorde van Stratego met het bijpassende materiaal

FASE I

Doel: verzin enkele stevige opdrachten waarmee de rakwi's per ploegje heel wat geld (lees: kroonkurken) kunnen verzamelen. Dat zouden ze wel eens kunnen nodig hebben in fase II van het spel. De opdrachten kunnen bestaan uit quizvragen of opdrachtjes (met kosteloos materiaal).

FASE II

Open een winkeltje met kosteloos materiaal. Je flanst al vlug een rek ineen met een paar kartonnen dozen,

waar je heel wat materiaal (zie onder) mooi kunt 'etaleren'. De voorwerpen die in de winkel verkocht worden, zijn bijvoorbeeld:

- ▶ Kroonkurk (Verkenner) € 1,00
- ▶ Zakje water (Mineur) € 3,00
- ▶ Rietje (Sergeant) € 5,00
- ▶ Luciferdoosjes (Bom) € 6,00
- ▶ Wc-rol (Luitenant) € 10,00
- ▶ Keukenrol (Kapitein) € 20,00
- ▶ Yoghurtpotje (Majoor) € 25,00
- ▶ Botervlootje (Kolonel) € 30,00
- ▶ Plastieken fles (Generaal) € 50,00

WETTEN

Hier kunnen de rakwi's naar hartelust inkopen doen. Het gekochte materiaal wordt gebruikt in fase III van het spel. Wanneer een product gekocht wordt, doopt de leiding het in de kleur van de ploeg. Elk stuk staat voor een Stratego-figuur. Je rakwi's mogen niet weten welk materiaal welke figuur is.

Variant: verkoop de voorwerpen per opbod op een veiling.

FASE III

Doel:

Verzamel met je ploegje zo vlug mogelijk kwartetten van vier verschillende voorwerpen.

Spel:

Elk ploegje neemt eerst de tijd om een kamp te maken op een afstandje van elkaar en krijgt vervolgens drie dezelfde voorwerpen (dit kan gaan van een barbiepop tot een computer-muis). Deze voorwerpen moeten zichtbaar in het kamp gelegd worden. Je kan bijvoorbeeld een fietsband in het midden van het kamp leggen, waar dan alle voorwerpen in moeten. Voorwerpen verzamelen:

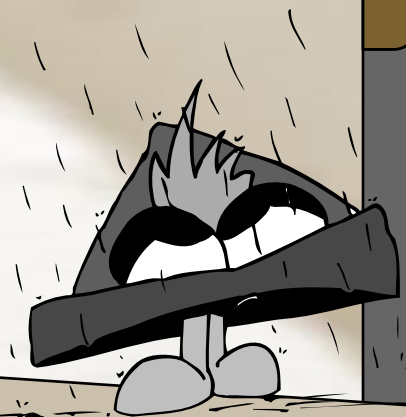
1. roef ze uit een ander kamp;
2. daag spelers op het terrein uit met pas gekochte materialen. Uitdagen doe je door iemand te tikken en je aanvalsmateriaal te tonen. Als de andere niet hoger is dan jouw figuur, moet die het voorwerp afgeven. Wanneer je wint, mag je verder lopen. Het verloren materiaal moet dan ook afgegeven worden aan de winnaar...
3. De bommen kunnen niemand uitdagen. Zij moeten zelf getikt worden.

4. In de winkel worden twee figuren niet aangeboden. De flippo (= de maarschalk) wordt in het begin van het spel verstopt, en dit wordt ook zo gemeld aan de rakwi's. Eén trekbommetje (=spion) wordt meegegeven aan elk van de ploegjes in het begin van het spel. Alleen het trekbommetje wint van de flippo. De flippo wordt dan doorgegeven aan het ploegje dat met zijn bommetje verdedigde. Elk ploegje heeft maar één trekbommetje (dit wil zeggen dat je maar één keer de maarschalk kunt verslaan). De flippo kan het trekbommetje niet zelf pakken.
5. Tijdens het spel mogen de materialen doorgegeven worden binnen je ploeg.

De flippamatet (dit is de spelleider of -ster) heeft drie ballen in zijn/haar bezit. Die vormen het vierde voorwerp. Als de flippamatet tijdens het spel 1 luid fluitsignaal geeft, moet er van elk ploegje één of meerdere spelers naar een centraal punt komen. Die spelers krijgen ofwel een opdracht om de bal te verkrijgen ofwel moeten ze die bal zoeken. Zo komt er 1 bal in het spel en wordt die dan beschouwd als een voorwerp. Je doet dit drie keer.

Wanneer er tweemaal gefloten wordt, betekent dit dat iedereen verzamelt op de centrale plaats met alle MATERIALEN (aanvalsen en verdedigen) en

VOORWERPEN (verzamelde objecten). Dit betekent namelijk dat er één ploegje vier verschillende voorwerpen in zijn kamp heeft. Deze ploeg krijgt één punt, en alle materialen worden opnieuw verdeeld. Eventueel kun je de winkel nog eens openen... Zo kan het spel verschillende keren gespeeld worden en verschillende wendingen nemen.

Tip van Sjoepap:

Maak kleine kaartjes met de volgorde van Stratego, en welk materiaal bij wie past. Dit kunnen de rakwi's dan overal meenemen.

Luciferdoosjes
Flippo
Plastieken fles
Botervlootje
Yoghurtpotje
Keukenrol
Wc-rol
Rietje
Zakje water
Kroonkurk
Trebom

Bom (mag niet tikken)
Maarschalk (zit verstopt)
Generaal
Kolonel
Majoor
Kapitein
Luitenant
Sergeant
Mineur (pakt de bommen)
Verkenner
Spion (pakt de maarschalk)

DE VOORWERPEN VAN MORGEN

Je hebt ze zeker al gezien, die reclame op tv die ons ertoe wil aanzetten ons afval te sorteren. 'Het afval van vandaag: de voorwerpen van morgen', zo vertellen ze ons. Is er iemand die deze boodschap begrijpt? Op zoek naar een verstaanbare uitleg maakten wij een afspraak met twee geknipte personen: JO IVAGO en RIA KRINGWINKEL. Dit is het verslag van de afspraak.

Het afval van vandaag
de voorwerpen van morgen

HET IMAGO VAN JO IVAGO

TITO-NAC: Goiedag Jo. Kun jij, als specialist ter zake, ons eens uitleggen wat jullie met deze slogan willen bereiken?

Jo: Ik denk dat de slogan jonge mensen zal aanzetten om alles te sparen wat ze kunnen. Elke dag gebruiken ze zeer veel producten waarvan het overblijfsel of de verpakking wordt weggegooid. Doe dat niet mensen, spaar het!

TITO-NAC: En dan, Jo, waarom dan?

Jo: Wel! Met die doosjes, blikjes, telefoonboeken, schoendozen, balpenhulzen, spuitbussen, videobanden, kranten, nagels & vijzen, batterijen, borden, kapotte ijskasten, stofzuigers, verlengkabels of lampenkappen kunnen creatieve mensen voorwerpen ontwikkelen die in de toekomst zullen worden gebruikt of nodig zullen zijn.

TITO-NAC: Voorwerpen ter bescherming tegen een oorlog? Of gewoon als echte wateropvangsers?

Jo: Beide! Maar ook lichtgevende kijkdozen of biologische urinoirs! Magnetische indoor-sterrenhemels, poëtische collages van postkaarten in de vorm van een wereldkaart van de toekomst of hippe been- en bovenarmverwarmers van aaneengenaaide kousen met gaten... Dat laatste wordt gegarandeerd mode!

TITO-NAC: Goed, maar hoe zet je mensen aan het sparen? Hoe verza-

mel je dat materiaal?

Jo: Wel, laat iedereen even denken aan kosteloos materiaal. Wat gooien zij, hun ouders of grootouders zoal weg? Schrijf alle ideeën op een blad en laat iedereen tegen de volgende week een aantal exemplaren van dat specifieke voorwerp meenemen naar de Chiro.

TITO-NAC: Bedankt voor dit deskundige verhaal, Jo Ivago!

Jo: Graag gedaan, banaan! Als vuilnisman zie ik wat mensen allemaal weggooien. In het containerpark vind je makkelijk oude huishoudtoestellen, strijkplanken, autozetels, spiegels of nog zotttere dingen zoals kapotte tv's. Juist omdat mensen het weggooien, is het onze taak dit materiaal van het verleden om te bouwen tot bruikbare en handige toekomstartikelen!

DE ZOLDER VAN RIA KRINGWINKEL

TITO-NAC: Dag Ria, bedankt dat je ons op jouw zolder wil ontvangen!

Ria: Dat is geen enkel probleem, iedereen is hier welkom. Jo zal wel al het idee aangehaald hebben om parasols te bekleden met plasticzakken of, hem kennende, met versleten ondergoed zeker? Ik wil maar zeggen, met oud – versleten – kosteloos materiaal kun je de gekste dingen bedenken, zodat het een nieuwe bestemming krijgt.

TITO-NAC: Ik zie hier naast jou een hele rij oude schoenen die je met de zijkanten aan elkaar naaide! Is dat dan nieuwe mode?

Ria: Inderdaad. Ik experimenteer graag op die manier. Je hebt mijn collectie aaneengenaaide T-shirts of mutsen nog niet gezien hé. Dan vraag ik aan kinderen of ze met mijn probeersels in een modeshow willen lopen. Ik maakte ook hoeden van kippengeas en geschilderde bloempotjes, handschoentjes van rubberen fietsbanden en een hoogtechnologische dassenreeks van diskettes.

TITO-NAC: Wie komt zoal op de modeshow af?

Ria: Wel, alle ontwerpen worden meestal door een drietal experts ontworpen. Die komen dan naar de show om te zien wat de anderen heeft geïnspireerd... Maar ook niet-kenners zijn vaak zeer gefascineerd. Tijdens de show speelt ook altijd muziek. Die is meestal samengesteld uit cassettes die de kinderen op zolder vonden, maar vaak wordt muziek gespeeld met zelf-ontworpen instrumenten.

TITO-NAC: Zoals lege tot halfvolle flesjes opgehangen aan een stok, of eerder ...

Ria: Ballonnen aan een stok geplakt met een snaar aan de andere kant als basgitaar, fluitjes van kroonkurkjes, kazoo's van afgeplakte PET-flessen, cimbalen van potten of lampenkappen,...

laag:
morgen

AFDELINGEN

TITO-NAC: Gooi je deze prachtige kleren na de show dan allemaal weg?

Ria: Tuurlijk niet, ben je gek! Dan zou ik deze slogan zeker niet mee ondersteunen. Hoewel vele kleren prachtig kunnen dienen om mijn atelier te versieren, gebruik ik ze vaak als kostuums om de kinderen een toneeltje te laten spelen.

TITO-NAC: Met de kapotte frigo als teletijdschine en de stofzuiger als trouw huisdier?

Ria: Ja, laat ze het zelf maar uitzoeken, maar wel duidelijk vóór de opvoering...

TITO-NAC: Vooral de aaneenge-naaide kleren kunnen toch ook dienen als goeie variaties op

gekende spelen?

Ria: Bijzonder! Je kan ze ook speciaal hiervoor ontwerpen. Maar wellicht spreken ook kosteloze bestaande zaken tot de verbeelding, zoals autobanden, fietsbanden, kartonnen dozen, lege olievaten, oude tapijten of palletten. Zo herinner ik me dat we als kind in de kelder kwartet speelden. Ik moest alle dozen verzamelen uit de kampen van de anderen, maar mocht die niet over de grond slepen. Mijn broer verzamelde de tapijten, maar mijn zusje moest erop liggen als hij ze versleepte. Mijn pa moest de olievaten rollen met zijn voeten, terwijl hij erop stond. Moeder vormde een kwartet met de fietsbuitenbanden door ze in de lucht te laten draaien rond haar bezemsteel. Dat waren nog eens tijden! Het was altijd dolle pret bij ons in de kelder!

TITO-NAC: Vandaar jouw creativiteit.

Ria: Ach. 't Zit hem in de aard van 't beestje. Het is een beetje zoals in de film 'The Gods must be crazy'. Fantaseer met een colaflesje alsof je 't voor het eerst ziet en je moet raden waarvoor het zou kunnen zijn geschapen.

TITO-NAC: Alvast niet om uit te drinken, daar is het veel te knap voor. Ria, nogmaals bedankt om tijd voor ons vrij te maken.

Ria: Het maakt me blij, aardbei. Trouwens, tijd speelt niet zo'n grote rol voor mij. Ik hoop dat ik jullie kunnen helpen en dat jullie de kinderen nu ook verder kunnen helpen.

TITO-NAC: Dat zal geen probleem zijn, door de competente uitleg van Jo en jou hebben we weer een inspiratiebron bij: het kosteloos materiaal.

RED. TTNC

van frui tot fun!

Of hoe de gasten van de Chiro een hoop rommel kunnen omtoveren tot dankbaar spelmateriaal.

KOSTELOOS DOCH WAARDEVOL MATERIAAL!!

Lege wc-rolletjes, plattekaaspotjes, botervlootjes, PET-flessen,... elk chirolokaal ligt er waarschijnlijk vol mee. Een oproep aan de leden om zo veel mogelijk kosteloos materiaal te verzamelen, eindigt steevast in een onoverzichtelijke hoop. En gelukkig maar, want een chirohand is gauw gevuld, en al die 'rommel' is toch maar weer inspiratie en waardevol speelgoed voor een aantal zondagen.

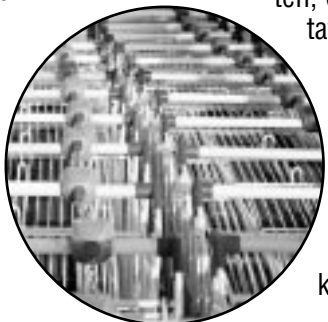
Misschien had je er nog niet eerder aan gedacht, maar er bestaan ook nog een hele hoop alternatieve vormen van kosteloos materiaal (waar je af en toe wat meer moeite voor moet doen).

WINKELKARRETJES

Op 't eerste zicht lijkt dit niet erg verantwoord. We zijn ervan overtuigd dat je de vraag moet durven stellen aan supermarkten of het mogelijk is om een paar karretjes mee te krijgen (en ze daarna terug te brengen). Vragen brengt je verder dan stelen (of het zagezegde 'kopen' voor

€ 1,00). Je kan hier allerlei leuke dingen mee doen: een karretjesrace met hindernissen, met hoeveel geraken we in een karretje, een karretjes-opdrachtenspel in 2 ploegen, versier je karretje, of gekende spelen waarbij je een bal of een wimpel vervangt door een karretje.

Je kan hier de winkelkar ook vervangen door een kruiwagen: een ijzerhandelaar heeft er misschien nog enkele staan, of neem eens een kijkje in de schuur van vader of grootvader.

WEGWERPPALLETEN

Het woord zegt het zelf: deze palletten worden door firma's gewoon weggegooid. Als je een paar grote bedrijven aanspreekt met de vraag

of ze alle wegwerppalletten voor de Chiro opzij willen leggen, heb je er op korte tijd een hele hoop bijeen. Je kan een hele constructie bouwen buiten, of zelf meubelen maken: een tafeltje voor in 't lokaal, kasten, zetels (het enige wat je dan nog nodig hebt, zijn kussens). Je kunt heel originele dingen knutselen, en 't is een pak leuker dan met klei. Met een hamer, wat spijkers, overschotjes van hout en een goede zaag kan je al een heel eind verder.

EEN AUTO

't Wordt hoe langer hoe gekker, maar 't is mogelijk. Een schroothandelaar of een verkoper van tweedehandswagens heeft vaak ook wrakken staan waar hij niets meer mee kan doen. Zij zijn dan ook meer dan blij als ze er vanaf geraken. Het is niet de bedoeling om de keti's te leren rijden, maar je kunt wel de wagen in het blauw verven en daarna met graffiti bespuiten, de achterbank eruitgooien zodanig dat er plaats is voor iedereen, en de auto dan ombouwen tot een knus ketiplekje. De auto is van hen en van niemand anders. Misschien kun je gewoon zo'n wrak op de vrachtwagen met het

kampmateriaal zetten, dan hebben ze hun eigen plek, eens iets anders om tijdens de platte rust en 's avonds te gaan zitten...

Nog een leuke activiteit met wegwerpmateriaal is een gocart bouwen. Ga bij een schroothandelaar op zoek naar wielletjes en andere stukken, en las een gocart.

IJSBLOKKEN

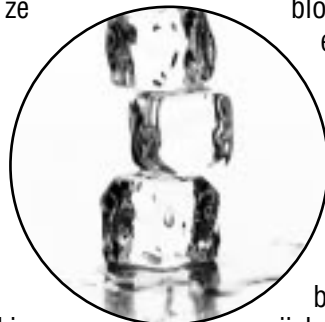
Zonder er meer uitleg bij te geven, laat je je keti's thuis een aantal lege ijsdozen met water vullen en invriezen. Op zondag laat je je nietsvermoedende keti's deze ijs-

blokken meebrengen

en kun je aan de slag gaan. Je kan dan in 't putje zomer een igloo gaan bouwen: gegarandeerd dat ze dat nog nooit gedaan hebben. Of je kan gaan

ijshouwen (beeldhouwen, maar dan uit ijs). Je

kan ook kleinere ijsblokken mixen en daar sneeuwballen van maken voor een sneeuwballengevecht in de zomer.

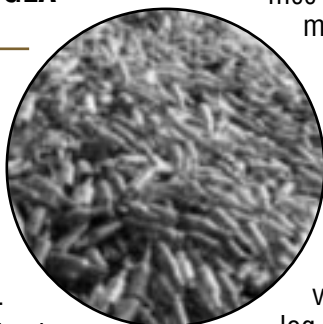
Tip: Voor een iglo heb je erg veel ijsblokken nodig, ga na bij bedrijven die diepvriesproducten verkopen of je bij hen een aantal ijsdozen mag invriezen.

Een ander leuk spelletje met een klein ijsblokje is dat iedereen rond de tafel gaat zitten met zijn buik een stuk bloot. Iemand kruipt onder de tafel en wrijft met het ijsblokje over ieders buik. De hele ploeg moet raden waar het ijsblokje is. Als ze het juist geraden hebben, moet degene waarbij het ijsblokje op dat moment was onder de tafel kruipen.

PET-FLESSEN EN GLAZEN FLESSEN

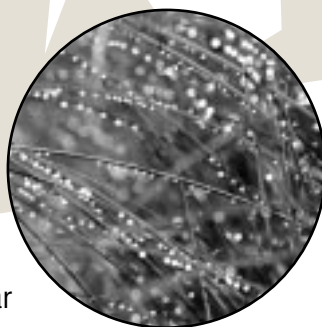
Ze bestaan er in alle maten en kleuren: PET-flessen. Verzamel vanaf het begin van het jaar zoveel mogelijk PET-flessen, want ook hiermee kun je verschillende constructies maken. Laat je fantasie en die van je keti's de vrije loop. Je kunt een bananenboot maken (of verschillende) waar je met heel de ploeg in kan en die dan nog kan varen ook, of voor iedereen een surfplank die je dan aan de zee kan gaan uittesten, een soort vlot voor heel de ploeg of een luchtmatras voor elke keti, je kan het zo gek niet bedenken: als het maar kan drijven of varen!

Ook met glazen flessen kun je veel doen. Vul ze tot op een bepaalde hoogte met water, en gebruik ze als opdracht in een spel: laat de leden er met een stokje of een mes 'Broeder Jacob' op spelen.

GRAS

Elke keti rijdt zijn/haar gras af en brengt dit mee naar de Chiro. Je laat het gras in de zon drogen. Als het goed droog is, steek je het in een blauwe stoffen zak. Nu nog dichtnaaien, en dan heb je een zelfgemaakte keti-bal. Daar kan je dan gewone balspellen mee doen. Je hoeft niet per se gras te gebruiken, deze simpele techniek lukt ook met gedroogde bladeren die je in kippengaas propt. Een ander ideeetje is om hiermee zitzakken te maken. Dit lukt ook met van die isomobolletjes die je in bepaalde winkels zeker gratis kan krijgen.

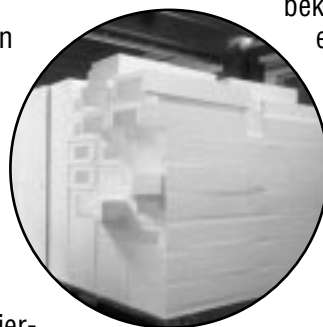

ZAND

Ook met zand kan je heel wat kanten uit. Als je een jutezak vult met zand heb je een zwaar log voorwerp, dat bij sommige spellen kan dienen als bal. (Leg de jutezak in het midden van het terrein. Je verdeelt de ploeg in 2 groepen. Op het startsignaal moet elke ploeg de zak naar zijn kant trekken, om een punt te scoren moet de zak in een emmer met water gelegd worden. Door het water wordt de zak zwaarder en zwaarder.) Als je je keti's oude kousen laat vullen met een handvol zand en daar dan een knoop laat in leggen, dan heb je een zandballetje waar je dan petanque of baseball-met-een-tennisraket of zoveel meer dingen mee kunt spelen. Echt leuk als het wat geregend heeft!

ISOMO

Is goedkoop en als je bij doe-het-zelfzaken naar de restjes vraagt, krijg je die zeker en vast voor niks mee. Isomo is dankbaar knutselmateriaal, goed voor het bekleden van muren en plafonds in je lokaal, voor het uitsnijden van diverse figuren, om een supercoole 3D-constructie mee te maken, enz.

En dan ook nog... binnenbanden van fietsen, verkleedkleden, ballonnen (bij de banken of fastfoodrestaurants krijg je ze gratis), alles uit de natuur (zolang je maar niks van bomen trekt of uit de grond ruikt), kurken, kroonkurken, bierviltjes, witte lakens (vragen aan wasserijen of ziekenhuizen), rietjes, lege doosjes van filmrolletjes, supergrote kartonnen dozen (tv-, video, hifi- en dvd-verkopers), spuitjes (ook in ziekenhuizen), ...

Durf te vragen. Je zal ervan verstedd staan hoeveel dingen je krijgt van bedrijven en handelaars. Ook in grote supermarkten ga je best eens te rade bij de directeurs - wedden dat ze nog 't één en 't ander uit hun magazijn toveren? Veel plezier ermee!

WERELDTENTOONST

“Ladies and gentlemen, mesdames et messieurs, aspirantos, aspirantas: mogen wij u voorstellen, vanuit België: de WERELDTENTOONSTELLING 2003!!” Het uitgangspunt: speel eens een tof spel met diepgang EN kosteloos, waardevol materiaal.

De organisatoren van de wereldtentoonstelling heten de deelnemers welkom. Een aantal landen hebben afvaardigingen gestuurd om een kunstwerk te ontwikkelen voor de wereldtentoonstelling. De verschillende groepen moeten zich tijdens het eerste half uur in traditionele kledij uitdossen en attributen meebrengen, zodat het duidelijk is welk land zij vertegenwoordigen. In ons voorbeeld is dat Portugal, de Verenigde Staten, China, Rusland en Zuid-Afrika. Elke groep krijgt een kaart met wat info over het land: aantal inwoners, vlag, belangrijkste woordenschat, plaatselijke specialiteiten, ... Tijdens dit half uur beschikken de aspi's over een verkleedkoffer, schmink, krantenpapier, plakband, verf en grote papieren. De leiding heeft intussen de tijd om een 'vergaderzaal' zo te schikken dat de deelnemers mekaar goed kunnen zien. Bij samenkomst gaat iedereen naar hun eigen tafel, en volgt er een korte voorstelling. De bedoeling van het spel is dat elk land een kunstwerk maakt dat voldoet aan volgende vereisten:

1. Het thuisland moet duidelijk voorgesteld zijn.
2. Het kunstwerk moet een maatschappelijke waarde hebben (bvb. een schandaal aanklagen, een vrijheidsbeeld voorstellen, opgedragen aan een bepaalde persoon, ...).
3. Het kunstwerk moet driedimensionaal zijn.
4. Het moet kleur bevatten.
5. Het moet 1 meter hoog en 1 meter breed zijn.
6. Er moeten minstens 5 verschillende materialen in verwerkt zijn.
7. Er moet een kleine fiche bij zijn met een beknopte uitleg over het kunstwerk.

Elk land heeft een budget meegekregen en krijgt materiaal om mee te starten (dit ligt klaar op de tafel van elke deelnemende groep):

- ▶ **VS:** € 500, een blad papier, een schaar, 3 wc-rolletjes en een nietjesmachine.
- ▶ **China:** € 250, een blad papier, lijm en een verfborstel.
- ▶ **Portugal:** € 150, een blad papier en tape.
- ▶ **Rusland:** € 75, een blad papier en een potlood.
- ▶ **Zuid-Afrika:** € 25 en een blad papier.

Om de kansen van elk land te verhogen, wordt een kwis gespeeld. De groepen krijgen geld voor goede antwoorden, en een aantal materialen worden geveild (2 scharen, 2 tapes, karton, krantenpapier, 2 PET-flessen, potloden en stiften).

- ▶ **Vraag 1:** Wat is de Tobintaks?
- ▶ **Vraag 2:** Wat is het Kyoto-akkoord?
- ▶ **Vraag 3:** Wie won de wereldbeker voetbal?
- ▶ **Vraag 4:** Wie is Miss World?
- ▶ **Vraag 5:** Hoe heet de voorzitter van de VN?
- ▶ **Vraag 6:** Hoeveel landen behoren er tot de EU?
- ▶ **Vraag 7:** Voor welk volk heeft Nelson Mandela veel betekend?
- ▶ **Vraag 8:** Uit welk land komt Björk?
- ▶ **Vraag 9:** Geef een voorbeeld van een multinational.
- ▶ **Vraag 10:** Wie is de president van Irak?

Belangrijk: tijdens het hele spel mag door de groepsleden onderling materiaal geruild worden en mogen er compromissen gesloten worden.

Tijdens het spel komt om de 20 minuten een bedrijf zich voorstellen en bestaat de mogelijkheid om extra materiaal te vergaren. Eén iemand van elke groep mag hier gaan onderhandelen. Enkele voorbeelden:

Bedrijf 1: PLASTICHA. Dit plasticbedrijf heeft een uitgebreide voorraad aan plastic potjes, plastic zakjes, PET-flessen, ... Zij zijn op zoek naar de beste reclameslogan (die kan eventueel op cassette ingesproken worden.) Volgens de originaliteit bepaalt het bedrijf de hoeveelheid producten die de groep mag kiezen.

Bedrijf 2: PAPIROTTO. Dit papierbedrijf handelt in karton, gekleurd papier, krantenpapier, tijdschriften, wc-rolletjes en kartonnen dozen. Voor elke letter van de naam van dit bedrijf moet een voorwerp gezocht en meegebracht worden.

Bedrijf 3: STITCH. Dit bedrijf verkoopt allerlei hechtingsmaterialen: koord, lijm, tape, nietjes, ijzerdraad, elastiek en inpaklint. Ze verkopen ook cuttermessen, scharen, inpakpapier en oud behangpapier. Bij deze opdracht moeten de vertegenwoordigers van alle groepen samenwerken. Ze moeten een springtouw draaiende houden terwijl telkens iemand springt. Vervolgens wordt er overgenomen. Materiaal volgens de volgorde van afvallen.

Bedrijf 4: ROGGBIV. Dit bedrijf heeft het grootste gamma kleuren binnen de verfindustrie, maar verkoopt ook benodigdheden als verf en tandenborstels, sponsen, ... Een vooraf gemaakte tekening met verschillende kleuren mag 30 seconden

TELLING 2003

UITGETEST

DE LEIDING:

Kathleen: Voor onze kleine groep hebben we maar één persoon per land genomen, in plaats van twee. Van de bedrijven hebben we er enkele geselecteerd. In het begin leek het me niet zo'n tof spel, het kwam me ergens bekend voor, maar het is uiteindelijk wel goed gekomen.

Ellen: De landenkeuze lieten we afhangen van de vogelpik. Enkele andere extra spelletjes waren een woordpuzzel oplossen en een tekenopdracht. Hierbij moesten de aspi's om de beurt een tekening afmaken, maar enkel de eerste wist wat er getekend moest worden. Het is een makkelijk aanpasbaar spel. Tussen de voorstellingen van de bedrijven viel het soms wat stil.

DE LEDEN:

Sim: Het was fijn om je te verkleeden voor je land. Positief is ook dat het een spel is dat je zowel met weinig, maar ook met veel kan spelen. En het is overal speelbaar, buiten of binnen.

Karen: Ik vond het goed gevonden om iets rond kosteloos materiaal te doen. De bedrijven die zich voorstelden en de opdrachten die ze gaven, waren ook leuk.

Winke: Zo onderhandelen over materiaal is wel plezant. De uiteindelijke voorstelling was heel tof.

bestudeerd worden. De meest gelijkende kopie sleept de hoofdkleuren in de wacht.

Bedrijf 5: CENTE. Deze multinational heeft een verzameling van blikken, blikjes, kroonkurken,... in haar bezit. Zij zijn enkel bereid voor geld te onderhandelen.

Bedrijf 6: WOOL. Dit is een bedrijf dat oude stoffen en wol verhandelt. De snelste vingerhaker mag zich gelukkig prijzen.

zich klaar voor de grote wereldpremière van de expo. Die gaat gepaard met een receptie waar de kunstwerken onthuld en toegelicht worden. Na een beraadslaging van de jury vindt er een prijsuitreiking plaats. Die is tweeledig: een prijs voor het beste kunstwerk (rekening houdend met de gestelde vereisten) én een prijs voor het meest sociale, creatieve, enthousiaste en collegiale land.

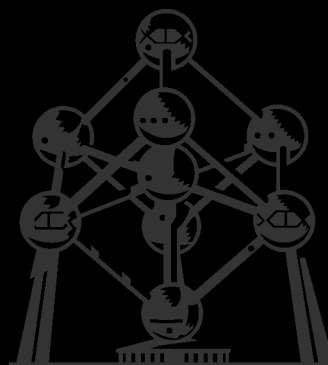
De aspileiding kan tijdens het spel:

- ▶ regelmatig de toestand beoordelen;
- ▶ de mogelijkheid bieden om extra materiaal te verschaffen door:
 - ▶ te onderhandelen voor geld
 - ▶ gokspelletjes: er worden een aantal mogelijkheden geboden
 - ▶ de kennis van de deelnemer te testen over de andere deelnemende landen

Extra geld kan verdiend worden door een tombola (te winnen: geld, materiaal of belachelijke spulletjes), premies en berichten uit het thuisland dat er extra inzamelingen gebeurd zijn.

Extra spelelementen: taksen die betaald moeten worden, koerschommelingen van de plaatselijke munt, een boycot tegen bv. de scharenindustrie met als gevolg dat alle scharen ingeleverd moeten worden.

De organisatoren geven duidelijk aan hoeveel tijd de deelnemers rest. Na 2 uur wordt het spel afgesloten: de deelnemers maken

Pol, Paulo & co

Helsinki Lentokenttä (= luchthaven),
16 april, 10.20 u.

“Geweldig! Het is hier net weer winter!” Pol glimlacht tot ver achter zijn oren en doet zijn jas wat beter dicht. Naast hem staat een Italiaan te rillen van de kou: “Mama mia, en ien Italia is de temperatoer al meer dan twintig graden!”

“Komaan zeg, Paulo, jullie Italianen zijn ook niets gewend, hé! Wat is nu 5 graden warm? Het vriest niet eens!”

“En toch,” vindt Paulo, “het ies niet bene voor mio, zo frigo!”

“Frigo! Hahahahaha!” Pol staat te schuddebuiken van het lachen. “Dat is toch de verkeerde vergelijking, hoor: frigo’s zijn veel donkerder dan hier!

Weet je dat binnenkort de zon hier zelfs langer schijnt dan in Rome? Als dat niet prachtig is! Kom, we zoeken uit waar het hotel is, en dan drink je maar een cappuccino om wat op te warmen.” Ze pakken hun koffers op en gaan op zoek.

Pol in Finland? Met een Italiaan? Ach ja, misschien toch wat meer uitleg. Zoals het elke goede gemeenteambtenaar past, houdt Pol zich op de hoogte van de laatste ontwikkelingen. En zo krijgt hij de uitnodiging om naar een congres voor containerparkbeheerders te gaan, in Helsinki, Finland. Hij heeft ook wel wat vakantie verdiend, en daarom besluit hij om beide zaken te combineren. Dan voelt hij zich minder slecht over het achterlaten van zijn containerpark. Hoewel, met Thomas

als interim-sorteerder is hij er niet helemaal gerust in. Maar ze hebben op voorhand alle afvalindelingen eens goed bekeken en zijn tot een compromis gekomen.

Op het vliegtuig geraakt Pol in gesprek met zijn buurman, Paulo, die toevallig ook naar het congres gaat. Ze praten honderduit over hergebruik van ijzermateriaal en voeren een hele discussie over waar je een oude fiets moet laten: bij container F of bij B, want in Italië heet dat “bicicletta” of zo. Gek toch, dan komen in Rome allerlei andere dingen bij elkaar dan in Pols containerpark...

De volgende morgen gaat het congres van start. Een voordracht over houtafval.

“Houtafval? Dat heb ik helemaal niet! Hout kun je toch altijd nog gebruiken? Om een gat mee dicht te timmeren of om een lekker vuurtje te stoken,...”

Pol is een beetje teleurgesteld. Naast hem zit een Franse die ook niet direct heil ziet in het weggooien van hout: “Oewij doen daar nok veel nuttige dingen mee: in de jardin of voor een koede ton oewijn te maak!”

Pol merkt dat heel wat van de andere containermensen het ook maar saai vinden. Afval hier en afval daar, maar wat met het ‘afval’ waar nog wel iets mee gedaan kan worden? ‘s Avonds in de sauna van het hotel komt Pol op het idee om met zijn collega’s te brainstormen over recyclage. Hij

hoopt om dan op het einde van het congres aan iedereen te laten zien dat het niet allemaal over afval moet gaan, maar dat daartussen toch ook nog heel wat bruikbare dingen te vinden zijn. En in zo’n internationaal gezelschap moeten de ideetjes wel vanzelf komen...

‘s Morgens deelt hij briefjes uit aan iedereen: “Is afval voor jou ook meer dan enkel afval? Kom dan om 12 u naar hotel Vantaa, kamer 606.” Enkele deelnemers kijken boos op naar Pol, maar sommige anderen zijn voor het idee gewonnen. Om 12.30 u zitten uiteindelijk zeven mensen in de kamer van Pol: de Italiaan Paulo, de Franse,

een Lap (uit Lapland), een Keniaan, een Chinees en een Nieuw-Zeelandse.

Pol is een beetje zenuwachtig, hij voelt zich opeens heel belangrijk.

“Euh, we kunnen misschien van start gaan met te vertellen hoe ieder van ons omgaat met afval?” stamelt hij. De anderen gaan akkoord.

Eerst mag Paulo vertellen: “Er wordt in ons landje niet altijd goed gesorteerd, maar we hebben zoveel kunstenaars dat alle afval dat nog een beetje waarde heeft, gewoon wordt hergebruikt. Onze schitterende Italiaanse cultuur hangt er gewoon vanaf!”

De Franse knikt instemmend: “Oui, ook in Frankrijk zijn massa’s kunstenaars bezig met allerhande materiaal. De Eiffeltoren was nooit gebouwd als niet iemand het nut had ingezien van al die ijzeren balken!”

Ook Lapland doet zijn zegje: "Wij leven een groot deel van het jaar in de koude en de duisternis. We kunnen niet veel buiten gaan doen. Als we alle afval dan moesten weggooiden, hadden we op het einde van de winter geen vierkant meter meer over in en rond ons huis!"

"In Kenia is het nog helemaal anders," weet de Keniaan. "Onze bevolking is zo arm dat maar weinig afval wordt gemaakt. Bovendien proberen we alles wel tien keer opnieuw te gebruiken, omdat een nieuw voorwerp kopen te veel kost." De anderen moeten wel even slikken bij die woorden. Dan neemt de Chinees de draad weer op: "Wij, Chinezen, zijn met heel veel mensen, wel één miljard! Als iedereen zijn afval zou weggooiden, zouden we veldlinken in onze lommel. Er is zo al te weinig ruimte voor onze lijstvelden."

Ten slotte maakt Nieuw-Zeeland het verhaal rond: "Waar ik vandaan kom, is de natuur prachtig! Hoeveel ploegen zijn al niet op ons eiland komen filmen? We proberen daarom zo weinig mogelijk afval te maken, om onze rivieren en bossen te beschermen. En is er toch afval, dan zoeken we uit of er niets mee te doen is."

Pol valt van de ene verbazing in de andere, hij vindt het allemaal ongelooflijk interessant: zoveel afval en zoveel redenen om er iets mee te doen!

"En jullie," vraagt Paulo, "wat doen

R U I M T E G E V E N

jullie met afval, Pol?" En Pol vertelt over zijn containers in het containerpark, en over de container met nog bruikbare dingen, waar iedereen nog wel iets nuttigs in kan vinden.

"Voor mij is het eigenlijk te doen om wat je nog allemaal kan vinden tussen wat mensen weggooiden. En dat hoeft niet per se te zijn waar het voorwerp vroeger voor diende." Iedereen knikt instemmend.

"Laten we daar iets mee doen, non?" zegt de Franse.

Tot laat in de middag worden er plannen gesmeed. Iedereen herkent wel iets in het verhaal van de ander. Of het nu is uit pure noodzaak, voor de natuur of voor jezelf: veel van wat weggegooid wordt, kan opnieuw gebruikt worden! 's Avonds trekt het 'geheime' bondgenootschap de straat op. Heel wat Finnen schrikken die nacht wakker van rommelende containers en schurende vuilniszakken. Tot de ochtend werkt iedereen door aan zijn project.

En dan is het zover: na de eerste voordracht (over de hygiëne van containerparken) stapt Pol zelfzeker naar voren. "Dames en heren," zegt hij, "we heb-

ben het hier nu al dagen over sorteren en soorten vuilniszakken en de ideale containerafmetingen. Maar er zit meer in ons afval. Ik wil u voorstellen aan enkele collega's, die de recyclage tot edele arbeid hebben gemaakt!"

Dan komen de zeven 'afvallige' deelnemers (what's in a name) met ieder een raar voorwerp in de hand. Pol neemt weer het woord: "Wij zijn vanacht in Helsinki eens op zoek gegaan naar wat hier als afval in de vuilbak belandt. En we hebben er een aantal nog goed bruikbare dingen uitgehaald. Ik laat verder het woord aan Paulo, Pollo, Pauline, ... euh, de rest ben ik weer vergeten, sorry!" En dan stellen ze één voor één hun voorwerp voor...

Het congres wordt een succes! Dankzij Pol en zijn ploegje, die een revolutie op gang kregen in de containerwereld.

Tip voor je jaarthema-opening: we hebben nog open gelaten welke voorwerpen je kan voorstellen. Ook met de verschillende nationaliteiten kan je nog veel kanten op. Het hangt een beetje af van wat in je materiaalkot en verkleedkoffer ligt. Zoek daarbij vooral naar alledaagse voorwerpen die je een 'anders-dan-gewone' functie geeft. Inspiratie vind je ook bij het artikel van de internationale ploeg, over internationale voorwerpen. Veel plezier!

Je kunt de jaarthemaverhalen ook vinden op de chirowebsite: www.chiro.be/551.

We hebben allemaal in ons heem wel een materiaalpot. Zonder twijfel bulkt dat van het spelmateriaal. En wie zal me ongelijk geven als ik zeg dat ze ook allemaal wat op elkaar lijken? Wie heeft er geen autobanden liggen? Of kegels om een terrein mee af te bakenen? Ook de spelen die we ermee doen, zijn vaak herkenbaar, ook al krijgen ze dan vaak een andere naam. Je zou als het ware zonder veel moeite als leider of leidster volgende week zondag elders aan de slag kunnen. Maar hoe zit dat als je écht elders zou gaan spelen? We namen even de verrekijker ter hand en vonden voor jou speelgoed van elders. Omdat anders ook gewoon kan, zeg maar.

KIJK, ZIJ S

BELLETJES UIT INDIA

In India dragen vrouwen en kinderen enkelbandjes met belletjes. Voor sommigen zijn dit gewoon juwelen. Maar vooral op het platte land geloven mensen dat ze zo beschermd worden tegen kwade geesten. Die zouden vooral jonge kinderen terug willen meenemen naar hun rijk. De klingelende belletjes zeggen als het ware: "Deze persoon hoort hier bij ons op aarde." Daarnaast zijn het ook muziekinstrumenten die tijdens het dansen het ritme aangeven.

LIEFDESBRIEVEN UIT ZUID-AFRIKA

Bij de Zulu's in Zuid-Afrika 'schrijven' geliefden liefdesbrieven (incwadi) aan elkaar door de combinaties van pareltjes in verschillende kleuren. Elke kleur van de juwelen heeft een verschillende betekenis. Op deze manier kunnen uitdrukkingen of gevoelens gesymboliseerd worden. De ontvanger kan het parelwerk dragen als hij/zij er trots op is, of verbergen.

Volgende betekenissen worden aan de kleuren gegeven:

Wit	Liefde en zuiverheid
Zwart	Eenzaamheid en teleurstelling
Roze	Armoede
Groen	Jaloezie
Blauw	Vertrouwen
Rood	Tranen en verlangen
Geel	Gezondheid
Gestreept	Twijfel

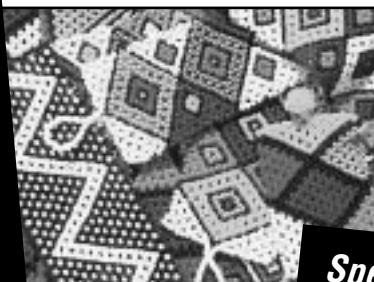
Speel Goed...

Iedereen krijgt een rinkelend enkelbandje. Je kan dit zelf maken met belletjes, maar ook met metalen voorwerpjes (bijvoorbeeld kroonkurken) die tegen elkaar komen, of eventueel zelfs met een potje met steentjes dat aan de enkel vastgebonden wordt.

Baken de aarde af (niet te groot). Een aantal boze geesten krijgen een blinddoek op. Ze moeten de rest proberen te pakken. Zij kunnen horen waar de anderen zijn als ze bewegen. Alleen wie gevangen is, mag/moet de aarde verlaten.

Twee groepen staan tegenover elkaar. Iemand van groep A danst een ritme. Groep B probeert dat na te bootsen. Wie een fout maakt, valt af. Daarna danst iemand van groep B een ritme, enz.

De hele groep danst (eventueel op een zelf gezongen liedje). Iedereen moet de hele tijd de belletjes laten rinkelen. Wie niet hoorbaar is, valt af. ...

Speel Goed...

Je kan de groep opdelen in ploegjes, of ieder speelt voor zich.

Schrijf een liefdesbrief op papier (of laat de leden hem schrijven) waarin een aantal van bovenstaande betekenissen voorkomen. Elk groepje krijgt zo'n brief, en een draad waaraan parels geregen kunnen worden. Het is de bedoeling om zo snel mogelijk de incwadi te rijgen die bij je brief hoort. De parels kunnen verstopt liggen of ze moeten een opdracht doen om ze te verkrijgen.

Spelen ook!

PIÑATA UIT MEXICO

Bij feesten in Mexico zijn piñata's altijd van de partij. Het zijn kleurige wezens uit aardewerk of papiermaché waarin snoep, fruit of kleine cadeautjes verstopt zitten. Ze worden aan een touw gehangen en beurtelings mag iemand er met een stok op kloppen. Als de piñata openbarst, valt de inhoud eruit en probeert iedereen die te pakken.

EEN PIÑATA MAKEN...

- ▶ Blaas een ballon op en beplak hem met een aantal lagen papiermaché (krantenpapier gedoopt in behangerslijm).
- ▶ Als het papier droog is, maak je een opening (de ballon mag 'klakken') waarlangs je er snoepjes of iets anders in steekt. De opening plak je weer dicht.
- ▶ Nu kun je de piñata in vrolijke kleuren schilderen en versieren. Geef hem veren en een bek, of poten en een kop, of ...
- ▶ Bovenaan maak je het touw stevig vast.

Speel Goed...

Speel telkens een spel om te bepalen wie eens op de piñata mag kloppen. Of zoek verschillende soorten stokken om mee te kloppen (houten stok, rol krantenpapier, stok met een kussen errond,...). Afhankelijk van hoe een spel eindigt, wordt met 1 bepaalde rol geklopt. Of ...

om aan een buitenlandse cursus in Malta deel te nemen.

ZAK (de Maltese partner van de Chiro) nodigt aspiranten uit om deel te nemen aan een internationale cursus, van 10 tot 16 augustus. Het thema van de cursus is 'He gave us gifts'. Op die cursus ontmoet je nieuwe vrienden, leer je discussiëren in een andere taal en leer je nog andere partnerorganisaties van de Chiro kennen. Er mogen in het totaal drie aspiranten mee. De cursus kost € 150.

Geïnteresseerden kunnen meer informatie opvragen bij:
Elfie Deleu
Lenteleven 55
8501 Heule
(056)35 32 42
elfiedeleu@hotmail.com

AFLEVERING 6: ENGAGEMENT EN HET G.O.

LK, VRIJDAGAVOND, 20U40

Stijn: Nu is Jeroen er weer niet!

Lies: Hij had toch gezegd dat hij met de anderen van het gewest op bezoek ging bij andere leidingskringen om promotie te maken voor de IK?

Stijn: Ik vind dat niet kunnen, de LK van je eigen groep skippen om volk te ronselen voor de IK.

Maarten: Ik vind dat Jeroen een goede reden heeft om er niet te zijn. De andere groepen worden daar ook beter van, van een goeie IK. Promotie hoort daar nu eenmaal bij.

Stijn: Niet waar! Je kan geen twee dingen tegelijk doen in de Chiro, vind ik!

Maarten: Ik vind van wel. Ook onze groep pikt vlotter dingen op van andere groepen, gewoon omdat Jeroen in het gewest veel nieuwe ideeën opdoet. Ik vind het lastiger dat Elke om de twee weken moet gaan volleyballen. Dan staat haar medeleider er altijd alleen voor. Ofwel moeten we telkens weer een noodoplossing zoeken.

Stijn: Je weet maar al te goed dat we leidingstekort hadden en dat Elke alleen onder die voorwaarde erbij wilde komen. Ik vind het al mega dat ze drie keer per week traint, bijna altijd naar de LK komt en ook nog eens Chiro komt geven als ze kan.

Lies: Ik vind het ook bewonderenswaardig, maar ze kiest daar vooral voor wat ze zelf graag doet. Jeroen zal het gewest ook graag doen, maar hij doet het vanuit dezelfde drijfveer waardoor hij, jij en ik zondag Chiro geven. Daarom vind ik dat het kan dat hij er af en toe niet is.

Dit had het woordelijk verslag kunnen zijn van een leidingskring naar aanleiding van het Groot Onderhoud.

In de verslagen over het deel leidingskring was het merkwaardig hoe meegaand leidingsploegen zijn als medeleiding een engagement buiten de Chiro wil aangaan. Als het echter over een engagement in het gewest gaat, staan mensen er veel huiverachtiger tegenover. Groepen verdragen een extra engagement buiten de Chiro beter dan een bijkomend engagement binnen de Chiro.

WAT IS JOUW MENING?

Vind jij dat een engagement in het gewest op dezelfde manier benaderd moet worden door de leidingsploeg als elk ander engagement? Of ben jij van mening dat een leidingsploeg net meer begrip moet opbrengen voor een engagement in het gewest dan voor een andere keuze van een medeleid(st)er? Of is de combinatie gewest-groep volgens jou niet goed? Kan er eventueel wel nog iets anders bij maar niet het gewest?

Spreek er eens over met je leidingsploeg, en als je ons je mening erover wil laten weten, surf dan naar www.chiro.be/discussiestof.

Chiro Broechem is weer op weg naar een mega-fantastisch-speelgoed-kamp. En met deze schitterende leidingsploeg kan dit niet verkeerd lopen. Groetjes Johan, local hero.

Aan alle gePRIKKELden, 't was fijn in Brussel. Veel succes in jullie groep. Groetjes van Roeland.

**SPEELGRÖET
MUSEUM**

Supermegaformidastische leidingsploeg
Stralend enthousiasme
Oeverloze inzet
Teamspirit
Onvergetelijke momenten

Aan de leiding en VeeBees van Chiro Antoontje: we zijn KEIGOE bezig, laat ons er nog een bangelijk jaar van maken en een onvergetelijk bal! Merci allemaal en de zegen van Afvalwvoman, Smie. P.S.: volgend jaar iedereen mee op Prikkel, hé!

Samen één
Ontspanning
Greased bickies
HARTELIJK DANK !!!
Aan het zalige team van Chiro Moen:
blijf zo verder doen!
Evelyne

Groetjes van op de Stadsprikkel aan Chiro de Vlinders uit Rieme, de mensen van gewest Grenskant en van SB Roeland (van Roeland Geys), iedereen van Chiro Dolfijn (van Ellen Hendriks), alle meisjes en kindjes van Chiro Mariakerke (van Heidi Cools) en de mensen van Chiro Runkst (van Shana Tielens)!

Ellen, Silvie, Koen, Kurt, Steven en Goedele, jullie verdienen een dikke proficiat, want jullie hebben heel hard gewerkt om het Ketj- en Aspiweekend van gewest Kaboetsjistan weer nieuw leven in te blazen en dat is jullie zeker gelukt. Het was echt een geslaagd weekend en ik weet zeker dat iedereen zich supergoed geamuseerd heeft. Onze Tiptiens waren in ieder geval superenthousiast en ze willen het zeker nog eens overdoen. Maar een weekend zonder begeleiding gaat natuurlijk niet, dus wil ik ook even Nele, Kim, Arthur, Pascal, Mike, Filip, Kevin, Sofie en Sara bedanken, het was echt sjiek om met jullie samen te werken. We doen het gewoon nog eens opnieuw! En, aan de Chiro's die niet meegeweest zijn: jullie hebben een fantastisch weekend gemist!
Groetjes, de ontbrekende leidster uit Lillecity

'Dit toffe weekend, kan niet meer stuk, onze haren en kleren zitten vol vlooien. 't Is raar dat wij ons nog op onze leeftijd, als een oermens willen tooien.'
Ja, menskes van de mega-begeleidingsploeg van GLW2, ik wil jullie mega-dankjewel zeggen, omdat ik als 'naïeve snotneus' mij toch wel goed gevoeld heb in de begeleidingsploeg en jullie zitten daar allemaal om één of andere reden voor tussen!!! Dankjewel!!!
Guess who!'

Mien Den Tandt, de beste VB in chiroland. Ze heeft elke LK wel iets lekkers mee en helpt bij elke opruim vlijtig mee. Ze loopt elke dag in chirokostuum en heeft goeie raad voor iedereen (uu=ee). We zijn dan ook vreselijk gelukkig dat ze nog steeds bij onze Chiro is. Groetjes van de beste leidingsploeg (chiromaskes Blauwput): Kar, Stien, Katy, Nish, Patty, Marieke, Dolce, Lies, Katrien, Sandy, Sewreh, Elfride, Mini, Lot, Ruth, S10ke.

Zondag 23 februari 2003 gingen speelclub, rakkers en topers van Chiro Kadee Appels de straat op voor vrede!

chiro-info

ZOEKERTJES

Chiro Zwijndrecht heeft dit werkjaar hun nieuw lokaal in gebruik genomen, waardoor er nu **2 HOUTEN BARAKKEN** leegstaan. Een aantal delen kunnen misschien een andere groep uit de nood helpen. Ook groepen die aan het renoveren zijn, kunnen wellicht nog wat gebruiken. Op <http://www.chiro-zwijndrecht.be.tf/> vind je enkele foto's (het gaat over de blauwe en zwarte barakken). 's Zaterdags is er altijd wel iemand ter plaatse om de barakken te laten zien. Alles is gratis ter plaatse af te halen na afspraak met onze VB: Swa Pyl, tel. (03)252 70 08 (na 18u), kato.pyl@pi.be.

Chiro Ten-Aard wil een **TENT KOPEN OF HUREN** van 21 tot 31 juli 2003 voor ongeveer 15 personen. Laat iets weten als je denkt hen verder te kunnen helpen, via stefaniehuybrechts@hotmail.com.

Chiro Pimpernel, Vleteren, zoekt een **GROTE TENT** (>80 m²). Die moet voldoende hoog zijn (minimum hoogt 1m80 aan de zijkant) en in een goede staat. Neem a.u.b. contact op met Karel Coene: (0494)78 26 75.

Help! Chiro Adelheid, Kruibeke, is voor 12 tot 22 juli 2003 nog op zoek naar **SENIORTENTEN** (of toch ongeveer die grootte) en eventueel een reftertent. Al wie hen uit de nood kan helpen, gelieve een seintje te geven aan Katrijn Hiel, (0473)61 25 97, katrijn-hiel@hotmail.com.

Chiro As verhuurt **SLAAP-, SPEEL- EN EETTENTEN** en een **DOUCHEWAGEN** voor op bivak. Voor inlichtingen kan je terecht bij Jean: (089)65 80 59.

Chiro De Vlinders, Rieme, is nog op zoek naar een **BIVAKPLAATS MET GEBOUWEN** voor 40 personen voor de periode van 1 tot 11 augustus 2003. Bel Roeland op (09)211 14 31 of mail naar grenskant@yahoo.com.

De leiding van Chiro Heestert is wanhopig op zoek naar een **KAMP-PLAATS** voor dit jaar namelijk van 21 tot 31 juli 2003 voor 60 personen. Als iemand hen kan helpen, kan je een seintje geven aan Miet Vervenne, tel. (0479)81 98 29, vervennemiet@skynet.be.

Chiro meisjes Klaas, Steenhuffel, verhuren na de restauratie nu opnieuw hun **LOKALEN**. Meer info bij Sarah Casier, (0472)47 32 37, of Ruth Cools, (0479)78 95 69.

Chiro EsJeeWee uit Sint-Joris-Winge verhuurt haar **NIEUW LOKAAL**. Die hebben een volledig ingerichte keuken, douches, centrale verwarming, 5 ruime lokalen en een refter, tentengrond, ruime speelterreinen, voetbalveld en basketbalplein en speelbos op wandelafstand. Augustus 2003 is nog volledig vrij. Meer info bij: Eddy Vanderstukken, eddyv@jeeves.be, tel. (0476)28 88 59.

Chiro Sint-Hubertus, Wespelaar (bij Werchter) verhuurt haar **LOKALEN**.

Die hebben eetgerei voor 40 personen in de weekends, voor kampen veel meer. Er is 1 groot lokaal, 2 kleinere lokalen (3 in de zomer), 4 wc's, 2 douches, keuken. Het terrein is een groot grasveld en aangrenzend is er een zeer groot bos met een beekje. Op kleine afstand ligt een kanaal en een meer. De prijs is € 80 voor een weekend en € 80/dag voor een kamp. Verdere informatie bij Kevin: (0478)72 38 19.

KSA-Oudenaarde verhuurt haar **LOKAAL** tijdens de zomervakantie. Capaciteit: 40 personen, op een weide kunnen tenten geplaatst worden. Nog vrij van 01-07 tot 20-08-2003. Inlichtingen bij Jan amez, Blekerijstraat 19, 9700 Oudenaarde, tel. & fax (055)31 46 29.

Jeugd & Stad Brussel stelt **JEUGDVERBLIJFCENTRUM DE WATERMAN** voor met plaats voor 110 personen. Elke logerende groep krijgt een gratis alternatieve stadsverkenningbrochure en STAPSTAD organiseert speelse en plezierige rondleidingen voor jongeren. Ze hebben ook thematours! Je groep kan gebruik maken van: BROCK, een avonturenzaal met speleobox, klimmuur en touwopdrachten. En er is ook BUITENBROCK, waar je via kabels en diverse technieken een aantal hindernissen moet doorlopen. Je kan 'brocken' met groepen van 8 tot 15 deelnemers met een minimale leeftijd van 14 jaar. Je hebt er een dagprogramma (€75) en een kort programma (€37). Reserveren kan op volgend telefoonnummer: (02)411

68 83. Foto's van De Waterman en Brock, prijzen, reisroute, informatie over Stapstad en meer vind je op www.jeugdenstad.be.

Het **VIJVERHEEM** te Zichem is nog vrij van 10 tot en met 31-08-2003. Voor meer info: www.surf.to/wittehoeve of www.surf.to/vijverheem, tel. & fax (013)77 64 05, de_witte_hoeve@hotmail.com Ook in de paasvakantie zijn er nog interessante periodes vrij!

De meisjesleiding van Chiro Jap, Borsbeek, is op zoek naar **LEIDING** die hun ploeg mee wil versterken. Wil je meer weten? Mail naar inaatje13@hotmail.com.

V.Z.W. Stratier is op zoek naar elpees, seedees en alle andere gadgets of posters van wereldster **DANNY ROUSSEAU** met zijn fantastisch Hammondorgel. Meel ons op peetvodde@hotmail.com.

FEESTDRIFT

Chiro Mandelburcht, Ingelmunster, viert op 4 en 5 april 2003 hun 40-jarig bestaan. Ze doen dat met een streekbierenkaarting en diavoorstelling op vrijdag en een tafelvoetbaltornooi en de Busselvuif op zaterdag.

Chiro St.-Jan, Staden, organiseert op zaterdag 26 april 'The paint it black party'. Het evenement vindt plaats achter de kerk in Staden vanaf 21 uur. Dit jaar zorgt DJ Vef voor de muziek. Kaarten in voorverkoop verkrijgbaar bij de leiding, Bukowski en frituur Alexander.

Chiro Inzet, Bazel, wordt 60 en dat wordt gevierd! Op 2, 3 en 4 mei is er een spetterend feestweekend met op vrijdag de onevenaarbare Zangavond, op zaterdag kinderfuif in de namiddag en 's avonds optreden van The Norwegian Socks met fuif en op zondag een fietsrally met varken aan 't spit. Verder ook nog: 31/8: Heidetrip, 10/10: Dropping en 21/11: Bonte Avond! Meer info op www.studiant.be/chiroinzet.

Gewest Widder
Stelt voor:

JOKOR

Voor spel en Actie
Jeugdig werkend
Jong studierend
Spelelelend

3 april om 19.30u.
SCHOUWBURGPLEIN (KORFUIF)

Voor alle studenten en niet-studenten
in het bijzonder het jeugdbewegingsvolkje,
die zich ook eens tijdens de week willen uitleven
in spel en actie !!!

in samenwerking met Ingeest Kortrijk

FAMILIENIEUWS

TROUWEN? JA!

Op 26 april 2003 gaan onze MEGA -TOFFE, niet te evenaren oud-leiding **Bart Verheyden** en **Wendy Vetcour** trouwen. Jaja, veel GELUK samen! En maak er

een toffe, speciale, megadag van! 3 DIKKE kussen van heel onze chirogroep (Jerubo Boom) en ook een dikke proficiat van CRO.

ZIJ BREIDEN UIT!

Groene stemmen, gele stemmen en de lente van een jonge sneeuw brachten Dirk Adams (Heibrandcommissie, oud-verbond Antwerpen en rakwi-nac) en Gerlinde Lannoo (oud-speelclub-nac) samen. Geen verhaal van de bloemetjes en de bijtjes, maar het raadsel van de trams ontraadseld, bracht met het geduld van de bomen een nieuw vlindertje in de lucht. Ze gaven het een naam: **Gitte**, 21-01-2003

12-02-2003: **Stef** Neyrinck is geboren! Hij is het eerste zontje van de trotse ouders Bart Neyrinck en mama Greet Verhellen (oud-leiding, oud-gewest- en oud-verbondsmonumenten van Mariakerke (Oostende) en Deerlijk).

Sinds 27 februari laat **Mithe** zich niet enkel meer voelen, maar ook duidelijk horen. Zij is het kersverse dochtertje van Liesbeth Hoeben (oud-leidster Chiro Clara, huidig VB en verkoopster De Banier Hasselt) en Kris Stappers (oud-leider Chiro Sooj en ex-VB). Chiro Clara en Chiro Sooj wensen hen proficiat en houden al een

plaatsje gereserveerd. De Banier is zeer tevreden met het nieuwe artikel.

AFSCHEID NEMEN

Op woensdag 26 februari nam Chiro De Vlinders, Rieme, afscheid van haar proost, **Z.E.H. Henricus Fiers**. Wij danken hem voor zijn interesse en inzet in onze groep.

“Wat zoudt gij klein zijn God, Als mijn verstand U zou kunnen begrijpen”

Johanna Hellemans ging vredig heen op 1 maart 2003. Zij was de moeder van Griet De Craen (oud-nationale aspicommissie) en schoonmoeder van Guido Vereecke (oud-nationaal secretaris).

WEBMASTERS ALLER CHIRO'S

Toon ons wat je kan... Om de nieuwe lay-out van de nationale chirowebsite www.chiro.be te vieren, organiseert de websiteredactie een grote wedstrijd. Wordt jouw site misschien de Chiro-site van het Jaar 2003-2004?

Hoe kan je meedoen?

- ▶ Hou www.chiro.be in de gaten: in april zal er een deelnemingsformulier online komen waarmee je jouw site kan inschrijven.
- ▶ Vanaf dan heb je nog enkele maanden tijd om je site verder te verbeteren en nog mooier te maken dan ze al is.
- ▶ Tijdens de maand augustus surft de nationale websiteredactie de ingeschreven sites af en maakt haar selectie.
- ▶ De geselecteerde sites en de wedstrijd zelf worden op de nationale startdag van 13 september 2003 bekend gemaakt.
- ▶ In de maanden nadien volgt dan een stemming door het surfende chiropubliek, waarbij iedere genomineerde site beoordeeld zal worden op verschillende criteria.
- ▶ De winnaars in elke categorie worden in de loop van het najaar bekend gemaakt, net als de gelukkige site die zich een heel jaar lang 'Chiro-site van het Jaar' mag noemen!

Start uw browsers! Drie, twee, één, klikken maar!

GESPROKKELD

BERICHTEN UIT DE BUITENWERELD

HELP! HET WIL ME
VERMOORDEN!

UCH – verslavend kaartspel over roken

De Maatschappelijke Jongeren Actie (MJA) en het Vlaams Instituut voor Gezondheids promotie (VIG) pakken uit met het rookkwartet spel UCH: een gezond kaartspel dat roken op een luchtige manier 'speels' in vraag durft stellen. Daarnaast is UCH ook een bijzonder uitdagend pleinspel voor grotere groepen, waarbij rokers sneller op hun adem zullen trappen

dan niet-rokers.

Naast het kwartet spel met vraag- en doekarten is er ook nog de UCH-brochure. Behalve de spelregels vind je er ook achtergrondinfo over roken. Deze info sluit aan bij de cartoons. In de brochure wordt telkens de link naar de cartoon gemaakt. In het pakket zitten er nog extra werkvormen voor jeugdwerkers die

roken in vraag durven stellen.

UCH bestellen kan voor € 16,20 (incl. verzending) bij MJA, Sint-Jansstraat 32, 1000 Brussel, tel. (02)515 02 53 of mail naar siegfried.kerstens@mja.be. Als je vijf exemplaren bestelt, betaal je € 78 (incl. verzending) i.p.v. € 81. Storten kan op rekeningnummer 877-7968501-61 van MJA met vermelding 'UCH, het verslavend kaartspel'.

Olé! Olé! (x36)

Op zaterdag 24 mei 2003 organiseert OPENDOEK samen met jeugdforum West-Vlaanderen een nationale theaterdag voor jongeren op het domein Hoogveld in Veldegem. Wie een duik wil nemen in de wervende theaterwereld vindt er workshops Improvisatie (Norman Taylor), a capella & volksmuziek, Capoeira, Stand up Comedians,... Kom er gewoon van proeven! Overall op het domein valt er iets te beleven: een echte fanfare, een dweil-orkest, locatievoorstellingen, graffiti, vuurspuwers, mime, een kunstige-stoelen-tentoonstelling, zelfs Herr Seele is van de partij. Je kan samen met hem de meest gekke strips maken. En gekte zal er zijn: wie de

moed heeft om het meest 'zotte' hoofddekseel op te zetten, wordt extra in de kijker gezet.

En natuurlijk wordt er ook theater gebracht: een groep jonge acteurs brengt 'ecstasy' - een interactieve trip die ons verleidt om een duik te nemen in deze bizarre maatschappij... En daarna: lekker fuiven!

Waar: Domein Hoogveld in Veldegem
Wanneer: 24 mei 2003 van 10u30 tot...

Toegang gratis en overnachting mogelijk.

Meer info bij Marijke De Roeck, (03)222 40 98, marijke.de.roeck@opendoek-vzw.be, <http://www.opendoek-vzw.be>.

OPENDOEK! jeugdtheaterhappening
Olé! Olé! (x36)
zaterdag 24 mei 2003 v.v.
workshops: capoeira /
acapella / improvisatie /
standup comedy
actis: 'Ecstasy'
Herr Seele
Circus Vlt /
Tytlat / Acacia
Animatie: / fanfare / kame
kunstwerk(t) / bodypaint /
graffiti
Tuit: 20u.
**Domein Hoogveld
Veldegem**
gratis toegang!
www.opendoek-vzw.be

JEUGDWERKNET

al zeven jaar de plek op internet voor jeugdwerkers.
Nog nooit gehoord van www.jeugdwerknet.be?

Vorming voor het jeugdwerk

Als je wil leren hoe je een website moet bouwen, kun je bij Jeugdwerknet terecht. Klik maar op de knop "vorming" op hun site om een kijkje te nemen in het ruime aanbod. De meeste van de vormingen vinden plaats in Gent, maar er zijn er nu ook gepland in Antwerpen, om nog maar te zwijgen van het Webcamp. Dat "Webcamp" is een driedaagse (2 tot 4 mei) die plaats heeft in het Scoutel in Antwerpen en waar je een opleiding kan volgen in PHP, videobewerking, Flash of Dreamweaver.

Gratis webspace

Trouwens, als je jeugdvereniging een site heeft of er eentje wil, dan kan ze die gratis plaatsen op de servers van Jnet, de hostingservice van Jeugdwerknet. En voor een klein jaarlijks bedrag krijg je er een eigen domeinnaam bij. Praat er maar eens over met je webmaster, hij/zij zal er wel weg mee weten.

Werken en Spelen

Verder is er nog de spelensite die ook via hun site valt aan te klikken. Hier kan je terecht voor een veelzijdige collectie van uitgewerkte spelen. Als je dus ooit eens een moment weinig inspiratie hebt om een nieuw spel te vinden voor een activiteit, dan zal je hier ongetwijfeld wel iets vinden.

ik voel me rood
TENTOONSTELLING
Jeugdboekenweek 117 maart - 6 april 2003
OPENBARE BIBLIOTHEEK MECHELEN - MOENSSTRAAT 19

Polizeibüro uitgegeven door
vzw Jeugd & Seksualiteit
Mechelen

Illustratie
Gemeentelijke academie voor beeldende kunsten
Brasschaat

Poëzie, liefde, seks en relaties

Jeugd en Seksualiteit vzw heeft zich aan een nieuw project gewaagd: jongeren aanzetten tot het schrijven van poëzie over liefde en relaties! Daartoe ontwikkelde zij een werkvorm voor jongeren van 10 tot 18 jaar: VERZINSELS.

'Verzinsels' bestaat uit 3 grote delen: spelen met woorden, luisteren naar woorden, en puzzelen met woorden. Elk deel wil jongeren op een andere manier aanmoedigen om te dichten en te fantaseren.

Via de try-outs van de werkvorm werden een heleboel gedichten van kinderen en jongeren verzameld en geïllustreerd. Het resultaat is 'IK VOEL ME ROOD', een sympathiek boekje waarin jonge poëten en tekenaars elkaar ontmoeten in een voor hen dagelijkse, maar uiterst gevoelige materie.

'Verzinsels' en 'Ik voel me rood' zijn verkrijgbaar bij Jeugd en Seksualiteit, voor respectievelijk € 5 en € 9.

Gedichten en tekeningen zijn te bewonderen op een tentoonstelling tijdens de Jeugdboekenweek (van 17 maart tot 6 april) in de Openbare Bibliotheek van Mechelen (Moensstraat 19) en de Openbare Bibliotheek van Brasschaat.

Jeugd & Seksualiteit vzw, Koningin Astridlaan 106 Bus 002, 2800 Mechelen, tel. (015)20 69 68, fax (015)20 31 42, e-mail:

jeugd.en.seksualiteit@jeugdwerknet.be, www.jeugdwerknet.be/jeugd.en.seksualiteit

Op zoek naar een ander (kot)leven in Leuven?

Op zoek naar iets meer?

Misschien zijn het doorstromingshuis of het themahuis van Oikonde Leuven iets voor jou. Of misschien wil je vanuit je eigen kot iets betekenen voor iemand met een handicap die zelfstandig woont.

Op donderdag 24 april 2003 stelt Oikonde Leuven enkele mogelijkheden voor om je als bezoeker of huisgenoot een tijdje in te zetten voor (jong)volwassenen met een handicap die zelfstandig (leren) wonen.

Meer informatie?

Info-avond: donderdag 24-04-2003, 20u, Jan Stasstraat 2 in Leuven (tussen het Ladeuzeplein en de Bondgenotenlaan).

Secretariaat van Oikonde: Tiensevest 17, 3010 Kessel-Lo, (016)22 96 13, oikonde@oikondeleuven.be.

VORMING

Ga mee op SB van 2-6 juli '03 met verbond Limburg

Viel voor jou tot nog toe geen enkele datum goed om op SB te trekken? Verbond Limburg biedt je de uitgelezen kans om tijdens de zomervakantie Chiro's meest gevarieerde cursus mee te maken.

Voor meer info bel (011)21 22 56 en vraag naar Liesbeth of mail naar RegioLim@chiro.be.

TOCHTENBIVAK 2003

TOCHTENBIVAK IS ...

- Wat?** Een 7-daagse cursus waar het bivakleven en verschillende tochtvormen ruime aandacht krijgen. We gaan natuurlijk ook zelf op tocht vanuit een vast stekje.
- Voor wie?** Chiroleiding die IK en SB gevolgd heeft en minstens 18 jaar wordt in 2003, OF die de basisvorming niet gevolgd heeft, maar minstens 19 jaar wordt in 2003.
- Attest?** Samen met een andere cursus uit de voortgezette vorming en een stage in je groep, geeft het Tochtenbivak recht op het attest "Hoofdanimateur in het jeugdwerk".
- Wanneer?** Van 23 tot en met 30 augustus 2003. We verwachten dat iedereen de volledige cursus aanwezig is.
- Waar?** Een mystiek plekje ...
- Inschrijven:** Vul als de bliksem onderstaand formulier in en stuur het naar: Chirojeugd Vlaanderen, Kipdorp 30, 2000 Antwerpen
Wij sturen je dan een factuur voor een bedrag van € 87. Betaal die zo vlug mogelijk, en je bent bij de gelukkigen!
- Nog vragen?** Neem je telefoon en bel naar Tine Pauwelyn: (0498)81 84 79.

SAMEN OP STAP GAAN

Inschrijving TTB 2003

AD-nummer: _____

naam: _____

voornaam: _____

adres: _____

postnummer: _____ gemeente: _____

telefoon: _____ geboortedatum: _____

groepsnaam: _____ stamnummer: _____

Aanvraag vrijstelling stempelcontrole: ja nee

17 MEI - VERWENDAG VOOR VB'S

Op zaterdag 17 mei 2003 verwachten we jou – ja, jij, de VB. Wij willen je verwennen die dag, want daar heb je recht op. Een dagje om met andere VB's te keuvelen over hoe goed (of hoe slecht) het er in je groep wel aan toe gaat. Een dagje waarop we rond een thema wat informatie zullen uitwisselen. Een dagje waarop we elkaar, al is het maar voor eventjes, weer wat kracht zullen geven om verder te kunnen. Dus of je nu al jaren aan de slag bent of pas dit jaar de job aannam, noteer in je agenda:

ZATERDAG 17 MEI 2003

VB-DAG

HEIBRAND, WESTMALLE
VANAF 9.30 UUR TOT 17 UUR

Meer informatie volgt in mei in Dubbelpunt, en via een persoonlijke uitnodiging.

CHIRO in STIJL

Chirovrouw en juwelenkustenaar Kathleen Quireynen ontwierp enkele prachtige en tijdloze chirojuwelen.

Rond hangertje met veterketting

(€ 14,75)

Langwerpig hangertje met zilveren ketting

(€ 22,19; 2 maten beschikbaar)

Leuke en sobere ring

(€ 19,71; 3 maten beschikbaar)

Aalst, Molenstraat 65,
tel. 053 70 13 80
Antwerpen, Kipdorp 30,
tel. 03 202 24 71
Brugge, Ezelstraat 69,
tel. 050 33 86 51
Brussel, Kolenmarkt 85,
tel. 02 511 44 31
Gent, Kwaadham 26,
tel. 09 233 87 87
Hasselt, Vaartstraat 14,
tel. 011 23 14 89
Leuven, J.P. Minckelersstraat 29,
tel. 016 29 97 84
Mechelen, O.L. Vrouwstraat 6,
tel. 015 41 02 34
Roeselare, Delaerestraat 16,
tel. 051 24 35 11
Turnhout, Warandestraat 97,
tel. 014 42 15 13

Op zoek naar een leuk chirogeschenk? De Banier heeft mooie en originele chirogeschenken in alle prijsklassen. Een kleine greep uit het aanbod: boemerang, frisbee, mok, pennenzak, handdoek, kaars, zeefdruk, ...

Met je lidkaart krijg je op alle creamix-artikelen 20% korting!

Speelruimte:

de allerlaatste grens.

Dit zijn de tochten van een groepje Chiro,
hun eeuwigdurende opdracht
om eigenaardige, nieuwe terreinen te verkennen,
om nieuwe velden en pleintjes op te zoeken,
om stoutmoedig te spelen waar niemand voorheen speelde ...